

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Briuselis, 2024 m. gegužės 14 d.
(OR. en)

2020/0277(COD)
LEX 2345

PE-CONS 19/1/24
REV 1

JAI 233
ASILE 29
MIGR 60
CODEC 398

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS DĖL REAGAVIMO Į KRIZINES
IR *FORCE MAJEURE* SITUACIJAS MIGRACIJOS IR PRIEGLOBSČIO SRITYJE, IR
KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMAS REGLAMENTAS (ES) 2021/1147**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2024/...**

2024 m. gegužės 14 d.

**dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje,
ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 78 straipsnio 2 dalies d ir e punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 155, 2021 4 30, p. 58.

² OL C 175, 2021 5 7, p. 32.

³ 2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Sajunga, būdama laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, turėtų užtikrinti, kad nebūtų vykdoma asmenų kontrolė kertant vidaus sienas, formuoti bendrą prieglobsčio, migracijos, išorės sienų kontrolės ir grąžinimo politiką, ir užkirsti kelią neteisėtam antriniam judėjimui tarp valstybių narių, remiantis valstybių narių solidarumu ir teisingu atsakomybės pasidalijimu; be to, tokia politika turėtų būti teisinga trečiųjų šalių piliečiams bei asmenims be pilietybės ir ja turėtų būti visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės;
- (2) siekiant stiprinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, būtina vadovautis visapusišku požiūriu, pripažįstant, kad bendro požiūrio veiksmingumas priklauso nuo bendro visų komponentų valdymo ir integruoto įgyvendinimo;

- (3) Sąjunga ir jos valstybės narės galėtų susidurti su migracijos iššūkiais, kurie gali labai skirtis, visų pirma kalbant apie atvykstančių asmenų grupių dydį ir sudėtį. Todėl labai svarbu, kad Sąjunga turėtų įvairių priemonių reaguoti į visų rūšių situacijas. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/...⁴⁺ išdėstyta visapusišku požiūriu, be kita ko, užmezgant partnerystes su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, turėtų būti užtikrinama, kad Sąjunga turėtų konkrečias veiksmingo migracijos valdymo taisykles, visų pirma dėl privalomo solidarumo mechanizmo aktyvavimo, ir kad būtų imamasi visų būtinų prevencijos priemonių siekiant krizių išvengti. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, papildančios Tarybos direktyvoje 2001/55/EB⁵ nustatytas taisykles, kurios gali būti taikomos tuo pačiu metu;

⁴ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/... dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (OL L, ..., ELI...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

⁵ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

- (4) net ir imantis būtinų prevencinių priemonių negalima atmesti tikimybės, kad dėl aplinkybių, kurių Sąjunga ir jos valstybės narės nekontroliuoja, gali susidaryti krizinė ar *force majeure* situacija migracijos ir prieglobsčio srityje. Tokios išskirtinės situacijos gali apimti masinį trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimą į vienos ar kelių valstybių narių teritoriją, situaciją, kai trečioji šalis arba priešiškas nevalstybinis subjektas instrumentalizuoja migrantus siekiant destabilizuoti valstybę narę arba Sąjungą, arba valstybėje narėje susidariusią *force majeure* situaciją. Tomis aplinkybėmis įmanoma, kad Reglamente (ES) 2024/...⁺ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/...⁶⁺⁺ numatytos priemonės ir lankstumas gali būti nepakankami reaguojant į tokias išskirtines situacijas. Tos išskirtinės situacijos skiriasi nuo tų, kai valstybė narė susiduria su reikšminga migracijos padėtimi dėl bendro atvykusių asmenų poveikio jos tinkamai parengtoms prieglobsčio, priėmimo ir migracijos sistemoms arba kai valstybė narė patiria migracijos spaudimą dėl atvykimo masto, kuris, nors ir nesiekia masinio atvykimo lygio, tačiau sukuria neproporcingą našą jos tinkamai parengtoms sistemoms, ir atitinkamos priemonės esant tokiai padėčiai numatytos Reglamente (ES) 2024/...⁺. Be to, šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių pareigoms palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁶ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/..., kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES (OL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

- (5) šiuo reglamentu siekiama stiprinti Sąjungos pasirengimą ir atsparumą valdant krizines situacijas ir sudaryti palankesnes sąlygas operatyviam koordinavimui, pajėgumams remti ir finansavimui krizių atvejais gauti;
- (6) šiuo reglamentu užtikrinamas veiksmingas solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių principo taikymas, taip pat atitinkamų prieglobsčio procedūros taisyklių pritaikymas, įskaitant pagreitinotą procedūros taikymą, kad valstybės narės ir Sąjunga turėtų reikiamas teises priemones, leidžiančias greitai reaguoti į krizines ir *force majeure*, įskaitant laiko terminų visoms procedūroms įvykdyti pritaikymą;
- (7) šiuo reglamentu užtikrinama, kad susidarius krizinėms ir *force majeure* situacijoms valstybės narės gautų visapusišką paramą, be kita ko, taikant solidarumo mechanizmą, kuriuo krizinėse situacijose užtikrinamas teisingas valstybių narių atsakomybės pasidalijimas ir pastangų pusiausvyra;

- (8) šiuo reglamentu gerbiamos trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma, pagarbos žmogaus orumui ir jo apsaugos, kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimo, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, geriausių vaiko interesų principo, teisės į prieglobstį ir apsaugą išvežimo, išsiuntimo ar ekstradicijos atveju, taip pat 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijoje dėl pabėgėlių statuso su papildymais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu (toliau – Ženevos konvencija). Šis reglamentas turėtų būti įgyvendinamas laikantis Chartijos ir bendrųjų Sąjungos teisės principų, taip pat tarptautinės teisės. Siekiant atspindėti, kad aplinkybės, į kurias turi būti atsižvelgiama pirmiausia, yra geriausi vaiko interesai, kaip nurodyta 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje, ir atsižvelgti į būtinybę gerbti šeimos gyvenimą bei užtikrinti atitinkamų asmenų sveikatos apsaugą, nepilnamečiams ir jų šeimos nariams, taip pat tarptautinės apsaugos prašytojams (toliau – prašytojai), kuriems dėl sveikatos būklės reikalinga specifinė ir tinkama parama, turėtų būti taikomos apsaugos priemonės. Asmenims, kuriems taikomos šiame reglamente numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, turėtų būti ir toliau taikomos Reglamente (ES) 2024/...⁺ nustatytos taisyklės ir garantijos, nebent šiame reglamente nustatyta kitaip. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/...⁷⁺⁺ nustatytos taisyklės, įskaitant taisykles dėl tarptautinės apsaugos prašytojų sulaikymo, turėtų būti toliau taikomos nuo tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo momento;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁷ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2024/..., kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (OL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį, o išnašoje – tos direktyvos priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

- (9) šiame reglamente nenumatytos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo taisyklių ir garantijų, be kita ko tų, kurios susijusios su materialinėmis priėmimo sąlygomis, pagal Direktyvą (ES) 2024/...⁺. Krizinėje situacijoje atsidūrusi valstybė narė turėtų numatyti papildomus ir pakankamus žmogiškuosius ir materialinius išteklius, kad galėtų vykdyti savo pareigas pagal tą direktyvą;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

- (10) nepaisant pagal šį reglamentą taikomų nukrypti leidžiančių nuostatų, turėtų būti toliau taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) 2024/...⁸⁺, (ES) 2024/...⁹⁺⁺, (ES) 2024/...¹⁰⁺⁺⁺ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/...¹¹⁺⁺⁺ nustatytos taisyklės ir garantijos. Šiame reglamente numatytas priemonės valstybės narės turėtų taikyti tik laikydamosi toms priemonėms nustatytų sąlygų, kaip numatyta pagal šį reglamentą priimtame atitinkamame Tarybos įgyvendinimo sprendime ir kai tai yra tikrai būtina ir proporcinga;

⁸ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/..., kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817 (OL L, ..., ELI: ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 20/24 [2020/0278(COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

⁹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/... dėl sistemos EURODAC biometriniais duomenimis lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2024/... ir (ES) 2024/... bei Direktyvą 2001/55/EB, dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis ir nustatyti neteisėtai esančių trečiosios šalies piliečių arba asmenų be pilietybės tapatybę, ir kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/818 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 (OL L, ..., ELI:...).

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 15/24 [2016/0132 (COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

¹⁰ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/... dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2003/109/EB ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES (OL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

¹¹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/..., kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos (OL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 14/24 [2022/0426(COD)], numerį, o išnašoje – tos direktyvos priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

- (11) pagal šį reglamentą konkrečiai valstybei narei skirtų priemonių patvirtinimas neturėtų daryti poveikio galimybei taikyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 78 straipsnio 3 dalį;
- (12) masinis trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės atvykimas galėtų lemti situaciją, kai valstybė narė negali nagrinėti trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės tarptautinės apsaugos prašymų pagal Reglamente (ES) 2024/...⁺ ir Reglamente (ES) 2024/...⁺⁺ nustatytas taisykles, ir tai turi pasekmių prieglobsčio ir migracijos sistemos veikimui ne tik toje valstybėje narėje, bet ir visoje Sąjungoje. Taigi, būtina nustatyti konkrečias taisykles ir mechanizmus, kad reaguojant į tokias situacijas būtų galima imtis efektyvių veiksmų;
- (13) valstybės narės turėtų turėti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių bei infrastruktūrą, kad galėtų veiksmingai įgyvendinti prieglobsčio ir migracijos valdymo politiką. Valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamą atitinkamų nacionalinių valdžios institucijų veiklos koordinavimą, taip pat koordinavimą su kitų valstybių narių nacionalinėmis valdžios institucijomis, kad užtikrintų gerą savo prieglobsčio, priėmimo, įskaitant vaiko apsaugos tarnybas, ir grąžinimo sistemų parengtį, įskaitant parengties ir nenumatytų atvejų planavimą ir pakankamus kiekvieno komponento pajėgumus;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (14) instrumentalizavimo situacija galėtų susiklostyti, kai trečioji šalis arba priešiškas nevalstybinis subjektas skatina arba palengvina trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės judėjimą prie Sąjungos išorės sienų arba į valstybę narę, kai tokie veiksmai rodo trečiosios šalies arba priešiško nevalstybinio subjekto ketinimą destabilizuoti Sąjungą arba valstybę narę ir dėl tokių veiksmų gali kilti pavojus esminėms valstybės narės funkcijoms, įskaitant viešosios tvarkos palaikymą arba jos nacionalinio saugumo užtikrinimą;
- (15) situacijos, kai nevalstybiniai subjektai yra organizuoto nusikalstamumo, visų pirma neteisėto žmonių gabenimo, dalyviai, neturėtų būti laikomos migrantų instrumentalizavimu, kai nesama tikslo destabilizuoti Sąjungą arba valstybę narę;
- (16) humanitarinė pagalba neturėtų būti laikoma migrantų instrumentalizavimu, kai nesama tikslo destabilizuoti Sąjungą arba valstybę narę;
- (17) nedarant poveikio priemonėms, taikytinoms kitose politikos srityse ir pagal kitus teisės aktus, siekiant užtikrinti, kad būtų nedelsiant ir tinkamai reaguojama į hibridines grėsmes laikantis Sąjungos teisės ir tarptautinių įsipareigojimų, šiame reglamente daugiausia dėmesio skiriama konkrečioms migracijos srityje taikytinoms priemonėms, kuriomis siekiama reaguoti į instrumentalizavimo situacijas;

- (18) susiklosčius instrumentalizavimo situacijai, trečiųjų šalių piliečiai ir asmenys be pilietybės tarptautinės apsaugos galėtų prašyti prie valstybės narės išorės sienos arba tranzito zonoje, nes tai dažnai yra asmenys, laikinai sulaikyti dėl neteisėto išorės sienos kirtimo sausuma, jūra ar oru arba išlaipinti po paieškos ir gelbėjimo operacijų. Dėl to visų pirma gali netikėtai labai išaugti su tarptautinės apsaugos prašymais prie išorės sienų susijęs krūvis. Tuo požiūriu pagal Chartijos 18 straipsnį ir Ženevos konvenciją turi būti užtikrinta veiksminga ir tikra galimybė pasinaudoti tarptautinės apsaugos procedūra;
- (19) kalbant apie Kiprą, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 866/2004¹² numatomos specialios taisyklės, taikomos linijai, skiriančiai Kipro Respublikos teritorijas, kurias Kipro Respublikos Vyriausybė veiksmingai kontroliuoja, ir teritorijas, kurių atžvilgiu ji neturi veiksmingos kontrolės. Nors ta linija nėra išorės siena, situacija, kai trečioji šalis arba priešiškas nevalstybinis subjektas skatina arba palengvina trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės judėjimą, kad jie kirstų tą liniją, turėtų būti laikoma instrumentalizavimu, jei egzistuoja visi kiti instrumentalizavimo elementai;
- (20) valstybė narė taip pat gali susidurti su neįprastomis ir nenumatytomis aplinkybėmis, kurių jos nekontroliuoja ir kurių padarinių nebūtų galėjusios išvengti net jei būtų taikiusios visas deramas atsargumo priemones. Tokios *force majeure* situacijos galėtų sutrukdyti valstybei narei laikytis savo pareigų pagal Sąjungos teisę ir galėtų turėti pasekmių ne tik toje valstybėje narėje, bet ir visoje Sąjungoje. *Force majeure* situacijų pavyzdžiai, be kita ko, yra pandemijos ir gaivalinės nelaimės;

¹² 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 866/2004 dėl režimo pagal Stojimo akto 10 protokolo 2 straipsnį (OL L 161, 2004 4 30, p. 128).

- (21) jei valstybė narė mano, kad ji yra krizinėje ar *force majeure* situacijoje, ta valstybė narė turėtų galėti prašyti leidimo taikyti šiame reglamente numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas ir solidarumo priemones. Į tą prašymą turėtų būti įtrauktas situacijos aprašymas ir jame turėtų būti nurodytos prašomos priemonės siekiant reaguoti į krizinę situaciją. Jame turėtų būti taip pat nurodytos priežastys, dėl kurių situacijai spręsti reikalingos tos priemonės, ir, kai aktualu, nurodytos priemonės, kurių jau imtasi reaguojant į situaciją;
- (22) neturėtų būti reikalaujama, kad norint pasinaudoti solidarumo priemonėmis pagal šį reglamentą, būtų naudojamos priemonės, įtrauktos į nuolatinį ES migracijos srities paramos priemonių rinkinį, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 6 straipsnio 3 dalyje (toliau – priemonių rinkinys);
- (23) susiklosčius krizinei situacijai valstybė narė, susidurianti su tokia situacija, turėtų turėti galimybę prašyti kitų valstybių narių solidarumo ir paramos priemonių, kurios labiausiai atitiktų jos poreikius valdyti tą situaciją ir kurioms reikia didesnio solidarumo, nei numatyta Reglamente (ES) 2024/...⁺, kad būtų palengvinta valstybės narės atsakomybė už krizinės situacijos valdymą. Didesnio solidarumo ir paramos priemonės galėtų būti perkėlimas, finansiniai įnašai, alternatyvios solidarumo priemonės arba minėtų priemonių derinys;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (24) susidarius krizinei ar *force majeure* situacijai, su tokia situacija susidurianti valstybė narė turėtų turėti galimybę prašyti leidimo taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo atitinkamų prieglobsčio procedūros taisyklių, įskaitant prieglobsčio pasienio procedūrą. Kai aktualu, į tokius prašymus taip pat turėtų būti įtrauktas atitinkamos valstybės narės pasirinkimas, susijęs su pasienio procedūros netaikymu arba nutraukimu tam tikrų kategorijų prašytojams. Kartu su tokiu prašymu atitinkama valstybė narė turėtų galėti pranešti Komisijai apie savo ketinimą taikyti nuo registravimo termino nukrypti leidžiančią nuostatą anksčiau nei ją leidžiama taikyti Tarybos įgyvendinimo sprendimu, taip pat nurodyti tikslias priežastis, dėl kurių reikia imtis neatidėliotinų veiksmų. Tos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas neturėtų viršyti dešimt dienų po prašymo dienos, išskyrus atvejus, kai tai leidžiama Tarybos įgyvendinimo sprendimu. Komisija ir Taryba, vykdydamos savo atitinkamas pareigas pagal leidimo suteikimo procedūrą, turėtų veikti operatyviai, kad būtų apribota pertrauka tarp tokio laikotarpio pabaigos ir atitinkamo Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo;
- (25) atsižvelgiant į tai, kad valstybė narė vienu metu galėtų susidurti su keliomis šiame reglamente apibūdintomis situacijomis, ta valstybė narė turėtų turėti galimybę vienu metu prašyti taikyti įvairias priemones pagal šį reglamentą, kurios laikomos papildančiomis, arba tomis priemonėmis pasinaudoti, ir gauti leidimą tai daryti;

- (26) siekiant sudaryti sąlygas tinkamai valdyti krizinę situaciją, įskaitant instrumentalizavimą, arba *force majeure* situaciją, ir užtikrinti atitinkamų prieglobsčio procedūros taisyklių, įskaitant prieglobsčio pasienio procedūrą, nuspėjamumą ir atitinkamą pritaikymą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai, gavus pagrįstą atitinkamos valstybės narės prašymą, įvertinti situaciją ir įgyvendinimo sprendimu nustatyti, ar prašančioji valstybė narė susiduria su krizine situacija, įskaitant instrumentalizavimą, arba *force majeure* situacija;

- (27) krizės atveju solidarumo priemonės siekiant reaguoti į tokią situaciją turėtų viršyti Reglamente (ES) 2024/...⁺ numatytas priemones. Dėl tos priežasties vertindama situaciją Komisija turėtų atsižvelgti į kiekybinius ir kokybinius rodiklius, numatytus to reglamento 9 straipsnyje, taip pat į prašančiosios valstybės narės pateiktą pagrįstą informaciją ir informaciją, surinktą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2303¹³ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1896¹⁴, taip pat Europos prieglobsčio ir migracijos metinę ataskaitą, nurodytą Reglamente (ES) 2024/...⁺. Susiklosčius instrumentalizavimo situacijoms, Komisija turėtų taip pat atsižvelgti į priežastis, kodėl priemonių rinkinio nepakanka siekiant reaguoti į situaciją. Komisija turėtų surinkti pakankamai informacijos, kad galėtų tinkamai, konsultuojantis su atitinkamomis agentūromis, visų pirma Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (toliau – Prieglobsčio agentūra), Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaru (toliau – UNHCR) ir Tarptautine migracijos organizacija (toliau – TMO), ir su kitomis atitinkamomis organizacijomis, įvertinti, ar prašančioji valstybė narė susiduria su krizine situacija, įskaitant instrumentalizavimą, arba su *force majeure* situacija;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

¹³ 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2303 dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 (OL L 468, 2021 12 30, p. 1).

¹⁴ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

- (28) siekiant užtikrinti aukšto lygio politinę kontrolę bei paramą ir pademonstruoti Sąjungos solidarumą, tikslinga atsižvelgti į tai, ar Europos Vadovų Taryba yra pripažinusi, kad Sąjunga arba viena ar daugiau jos valstybių narių susiduria su migrantų instrumentalizavimo situacija. Migrantų instrumentalizavimas gali kelti pavojų esminėms valstybės narės funkcijoms, įskaitant viešosios tvarkos palaikymą arba jos nacionalinio saugumo užtikrinimą;
- (29) siekiant pateikti tinkamą atsaką, kuris būtų būtinas ir proporcingas reaguojant į situaciją, Komisijos pasiūlyme turėtų būti identifikuotos, kai aktualu, konkrečios nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias valstybėms narėms turėtų būti leista taikyti. Susiklosčius instrumentalizavimo situacijai, turėtų būti aiškiai nurodyti instrumentalizuojami asmenys, kurių atžvilgiu galėtų būti taikomos atitinkamos nukrypti leidžiančios nuostatos. Krizinės situacijos atveju, kai tikslinga ir pasikonsultavusi su valstybe nare, susiduriančia su krizine situacija, Komisija į savo pasiūlymą turėtų įtraukti solidarumo atsako plano projektą, kuriame nurodomos atitinkamos konkrečiai situacijai reikalingos solidarumo priemonės ir jų lygis, įskaitant bendrą perkėlimo, finansinių įnašų ar alternatyvių solidarumo priemonių kiekį ir jų lygį, ir kuriame pripažįstama, kad įvairių rūšių solidarumas yra vienodos vertės, ir gerbiama visiška valstybių narių veiksmų laisvė pasirinkti solidarumo priemones;

- (30) nors migracijos spaudimo atveju perkėlimu arba atsakomybės kompensacijomis krizinėje situacijoje turi būti patenkinama 60 % perkėlimo poreikių pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺, svarbu, kad būtų atsižvelgta į visus atitinkamos valstybės narės solidarumo poreikius. Dėl tos priežasties, kai Tarybos įgyvendinimo sprendimu nustatomas solidarumo atsako planas, su krizine situacija susiduriančiai valstybei narei turėtų būti teikiama pirmenybė naudoti nepaskirstytus solidarumo įsipareigojimus arba tuos įsipareigojimus, kurie dar nebuvo įgyvendinti ir kurie yra įtraukti į metinį solidarumo rezervą, sukurtą pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 57 straipsnį. Jei tai neįmanoma arba jei metiniame solidarumo rezerve nėra pakankamai įsipareigojimų nustatytiems poreikiams patenkinti, su krizine situacija susidurianti valstybė narė taip pat turėtų galėti pasinaudoti Tarybos įgyvendinimo sprendime nurodytais įnašais, pripažįstant, kad įvairių rūšių solidarumas yra vienodos vertės. Siekiant reaguoti į visus atitinkamos valstybės narės poreikius, jei nepakanka perkėlimo įsipareigojimų, esančių metiniame solidarumo rezerve ir numatytų Tarybos įgyvendinimo sprendime, solidarumo atsako plane nustatytiems poreikiams patenkinti turėtų tapti privalomos atsakomybės kompensacijos. Tam reikia, kad prisidedančiosios valstybės narės, kuriai tos kompensacijos taikomos, teritorijoje būtų atitinkamų asmenų;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (31) krizinės situacijos arba *force majeure* situacijos taip pat gali kelti pavojų esminėms valstybės narės funkcijoms. Siekiant sustiprinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą ir užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą Sąjungos lygmeniu, Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo valstybei narei būtų leidžiama taikyti šiame reglamente numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas ir solidarumo priemones, jei tenkinamos nustatytos sąlygos. Pradiniu įgyvendinimo sprendimu nustatytų leidžiamų priemonių taikymo laikotarpis turėtų būti trys mėnesiai. Tą laikotarpį turėtų būti galima pratęsti dar trims mėnesiams, Komisijai patvirtinus, kad krizinė situacija arba *force majeure* situacija tebesitęsia. Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai, remiantis Komisijos pasiūlymu, dar ne ilgiau kaip trims mėnesiams pratęsti leidimą taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas ir solidarumo priemones, jei išlieka aplinkybės, pateisinančios nukrypti leidžiančių nuostatų ir solidarumo priemonių taikymo pratesimą. Tą laikotarpį turėtų būti galima pratęsti dar trims mėnesiams, Komisijai patvirtinus, kad situacija tebesitęsia. Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai, remiantis Komisijos pasiūlymu, panaikinti priemonių taikymą, kai nebelieka nukrypti leidžiančių nuostatų ir solidarumo priemonių taikymą pateisinančių aplinkybių. Sprendimu dėl leidimo taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas galiojimo pratęsimo turėtų būti galima tas taikomas nuostatas iš dalies pakeisti. Įgyvendindamos savo įgaliojimus ir vykdydamos savo pareigas, Komisija ir Taryba visada turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingumo ir būtinumo principų;

- (32) Tarybos įgyvendinimo sprendime turėtų būti nurodytos, kai tikslinga, konkrečios nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias su krizine ar *force majeure* situacija susiduriančiai valstybei narei leista taikyti, priklausomai nuo kiekvienos nukrypti leidžiančios nuostatos pobūdžio, ir nustatyta data, nuo kurios jos galėtų būti taikomos. Be to, sprendime turėtų būti nurodytos jį pagrindžiančios priežastys ir nukrypti leidžiančių nuostatų subjektinė taikymo sritis;
- (33) Tarybos įgyvendinimo sprendime turėtų būti nustatytas, kai tikslinga, solidarumo atsako planas, kuriame nurodoma reikiamos konkrečios solidarumo ir paramos priemonės ir jų lygis, taip pat prisidedančiųjų valstybių narių priimti įsipareigojimai. Tuo tikslu įsipareigojimai turėtų būti priimami priimant Tarybos įgyvendinimo sprendimą. Svarbu užtikrinti, kad prisidedančiosios valstybės narės turėtų visišką diskreciją pasirinkti solidarumo ir paramos priemonių rūšis;
- (34) atsižvelgiant į tai, kad šiame reglamente nustatytas priemonės svarbu taikyti tik tiek laiko ir tik tokiu mastu, kiek tai tikrai būtina, Komisija ir Taryba turėtų nuolat stebėti ir peržiūrėti padėtį, kiek tai susiję su tų priemonių būtinumu ir proporcingumu. Todėl Komisija turėtų skirti ypatingą dėmesį tam, kaip laikomasi pagrindinių teisių ir humanitarinių standartų, ir ji gali paprašyti Prieglobsčio agentūros pagal Reglamento (ES) 2021/2303 15 straipsnio 2 dalį inicijuoti atitinkamos valstybės narės prieglobsčio ar priėmimo sistemos stebėseną;

- (35) siekiant užtikrinti tinkamą solidarumo priemonių įgyvendinimą susidarius krizinei situacijai, atsižvelgiant į tos situacijos sunkumą ir priemonių skubumą, taikomos Reglamente (ES) 2024/...⁺ nustatytos perkėlimo procedūrinės taisyklės;
- (36) siekiant užtikrinti sklandų solidarumo mechanizmo pagal šį reglamentą įgyvendinimą, ES solidarumo koordinatorius, be Reglamente (ES) 2024/...⁺ nustatytų užduočių, turėtų remti perkėlimo veiklą ir valstybėse narėse skatinti parengties, bendradarbiavimo ir atsparumo kultūrą. Esant krizinei situacijai ES solidarumo koordinatorius turėtų kas dvi savaites pateikti informacinį biuletinį apie perkėlimo mechanizmo įgyvendinimo ir veikimo padėtį. ES solidarumo koordinatoriaus biurui turėtų būti skirta pakankamai darbuotojų ir išteklių, kad jis galėtų tinkamai atlikti savo vaidmenį pagal šį reglamentą. Įgyvendinant perkėlimą pirmiausia turėtų būti atsižvelgiama į pažeidžiamus asmenis;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (37) kalbant apie perkėlimą, pirmiausia turėtų būti kuo labiau atsižvelgiama į pažeidžiamus asmenis, ypač tais atvejais, kai jie turi specialiųjų priėmimo poreikių, kaip tai suprantama Direktyvos (ES) 2024/...⁺ 24 straipsnyje, arba kuriems reikia specialių procedūrinių garantijų, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 20–23 straipsniuose. Pagal Direktyvos (ES) 2024/...⁺ 24 straipsnį labiau tikėtina, kad specialiųjų priėmimo poreikių turės kurios nors iš šių kategorijų prašytojai: nepilnamečiai, nelydimi nepilnamečiai, asmenys su negalia, vyresnio amžiaus žmonės, nėščios moterys, lesbietės, gėjai, biseksualūs, translyčiai ir interseksualūs asmenys, nepilnamečių vaikų turintys vieniši tėvai, prekybos žmonėmis aukos, sunkiai sergantys asmenys, psichikos sutrikimų, įskaitant potrauminio streso sutrikimą, turintys asmenys, taip pat asmenys, kurie patyrė kankinimus, išprievartavimą arba kitokį sunkių formų psichologinį, fizinį ar seksualinį smurtą, pavyzdžiui, smurto dėl lyties aukos, moterų lyties organų žalojimo aukos, vaikų ar priverstinių santuokų aukos, arba smurtą dėl seksualinių, su lytimi susijusių, rasistinių ar religinių motyvų patyrę asmenys;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (38) priešingai nei Reglamente (ES) 2024/...⁺ nustatytoje taisyklėse, pagal kurias valstybės narės nėra įpareigosios prisiimti didesnę atsakomybę nei jų teisinga atsakomybės dalis, krizinėje situacijoje įgyvendinus solidarumo atsako planą, potencialiai galėtų susidaryti tokia situacija, kai viena ar kelios prisidedančiosios valstybės narės prisiima atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą viršydamos savo teisingą atsakomybės dalį. Tokiais atvejais tokia valstybė narė turėtų turėti teisę įgyvendinant solidarumo įsipareigojimus pagal Reglamente (ES) 2024/...⁺ nustatytus būsimus metinius ciklus per penkerių metų laikotarpį proporcingai susimažinti minėtą dalį, kuria buvo viršyta jos teisinga atsakomybės dalis. Toks sumažinimas taip pat galėtų būti taikomas Tarybos įgyvendinimo sprendimu, priimtu pagal 4 straipsnio 3 dalį, nurodant teisingą atsakomybės dalį viršijantį atitinkamą prašymų skaičių per penkerius metus nuo tos dienos, nuo kurios nebegalioja Tarybos įgyvendinimo sprendimas, pagal kurį valstybė narė viršijo savo teisingą atsakomybės dalį. Turėtų būti galima sumažinimus pagal būsimus metinius ciklus ir nurodytus Tarybos įgyvendinimo sprendime taikyti pasirinktinai arba vienu metu, su sąlyga, kad jie atitinka ir neviršija prašymų, dėl kurių ta valstybė narė prisidėjo daugiau nei jos teisinga atsakomybės dalis, skaičiaus;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (39) valstybei narei susidūrus su krizine arba *force majeure* situacija, jai gali tekti nukreipti išteklius prie jos sienų trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimui valdyti. Todėl tai valstybei narei galėtų prireikti laiko savo ištekliams reorganizuoti ir pajėgumams padidinti, be kita ko, pasinaudojant atitinkamų Sąjungos agentūrų parama. Tai valstybei narei taip pat galėtų prireikti daugiau laiko sprendimams dėl prašymų priimti, kartu neleidžiant patekti į jos teritoriją. Esant tokiai situacijai ta valstybė narė turėtų turėti galimybę nukrypti nuo registracijos ir pasienio procedūros laiko terminų;
- (40) kai valstybė narė taiko vieną ar daugiau šiame reglamente nustatytų priemonių, ta valstybė narė turėtų informuoti trečiųjų šalių piliečius ir asmenis be pilietybės apie taikomas nukrypti leidžiančias nuostatas ir tų priemonių taikymo trukmę ta kalba, kurią jie supranta arba pagrįstai turėtų suprasti. Valstybės narės privalo reaguoti į bet kokius prašytojų specialiuosius procedūrinius ir specialiuosius priėmimo poreikius ir atitinkamai pateikti informaciją tinkamu būdu. Be to, taikomi Reglamento (ES) 2024/...⁺ 8 straipsnis dėl informacijos teikimo ir 36 straipsnio 3 dalis dėl informacijos apie galimybę apskusti sprendimą dėl prašymo;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (41) kai taikomos nuo prieglobsčio procedūros nukrypti leidžiančios nuostatos, kompetentingos institucijos pirmiausia turėtų atsižvelgti į specialiųjų procedūrinių poreikių ir specialiųjų priėmimo poreikių, įskaitant sveikatos būklę, turintiems prašytojams taikytinas apsaugos priemonės. Dėl tos priežasties valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, turėtų netaikyti nuo prieglobsčio procedūros nukrypti leidžiančių nuostatų arba nustoti jas taikyti tais atvejais, kai yra medicininių priežasčių netaikyti pasienio procedūros, kaip numatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 53 straipsnio 2 dalies d punkte, kai specialiųjų procedūrinių poreikių turintiems prašytojams negali būti suteikta reikalinga parama, kaip numatyta to reglamento 53 straipsnio 2 dalies b punkte, arba kai specialiųjų priėmimo poreikių turintiems prašytojams negali būti suteikta reikalinga parama, kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺⁺. Atitinkama valstybė narė pirmenybę turėtų teikti specialiųjų procedūrinių poreikių turinčių asmenų, kaip numatyta Reglamente (ES) 2024/...⁺, ir specialiųjų priėmimo poreikių turinčių asmenų, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2024/...⁺⁺ 2 straipsnio 14 punkte, visų pirma nepilnamečių ir jų šeimos narių, prašymų nagrinėjimui;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

- (42) krizinėse ir *force majeure* situacijose valstybei narei turėtų būti leista nukrypti nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų užregistruojami ne vėliau kaip per keturias savaites nuo jų pateikimo dienos. Toks termino pratęsimas neturėtų daryti poveikio prieglobsčio prašytojų teisėms, kurias garantuoja Chartija, Reglamentas (ES) 2024/...⁺ ir Direktyva (ES) 2024/...⁺⁺. Nedarant poveikio išimčiai, numatytai laikotarpiu nuo prašymo datos iki Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo, krizinėje situacijoje, kuriai būdingas masinis trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimas, registracijos laikotarpį turėtų būti galima pratęsti tik pradiniam Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytu laikotarpiu;
- (43) susidūrusi su krizine arba *force majeure* situacija, atitinkama valstybė narė turėtų turėti galimybę pratęsti tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą pasienyje šešių savaičių laikotarpiui. Pratęsimo laikotarpis neturėtų būti skaičiuojamas papildomai prie Reglamento (ES) 2024/...⁺ 51 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje nurodyto laikotarpio;
- (44) susidūrusi su krizine arba *force majeure* situacija, valstybė narė turėtų galėti pasinaudoti priemonėmis rinkdamasi iš kelių su pasienio procedūros taikymu susijusių galimybių, atsižvelgdama į srautų sudėtį ir jų skirtingą pobūdį, priklausomai nuo konkrečios krizinės situacijos;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

- (45) krizinėje situacijoje, kuriai būdingas masinis trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimas, arba *force majeure* situacijoje galėtų prireikti leisti valstybei narei netaikyti pasienio procedūros asmenims, atvykstantiems iš trečiųjų šalių, kurių atveju vidutinis prašymų patenkinimo rodiklis Sąjungos mastu yra mažesnis nei 20 %. Kad būtų galima taikyti tokią nukrypti leidžiančią nuostatą, Tarybos įgyvendinimo sprendime turėtų būti įvertinta, ar Direktyvos (ES) 2024/...⁺ 32 straipsnyje nurodytame atitinkamos valstybės narės nenumatytų atvejų plane nustatytos priemonės yra pakankamos reaguojant į tą situaciją. Bet kuriuo atveju Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 42 straipsnio 1 dalies c ir f punktuose nurodytose situacijose valstybės narės privalo taikyti pasienio procedūrą;
- (46) krizinėje situacijoje, kuriai būdingas masinis tarptautinės apsaugos prašančių trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimas, galėtų prireikti leisti valstybei narei sumažinti Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 42 straipsnio 1 dalies j punkte numatytą ribą, lemiančią privalomą pasienio procedūros taikymą. Bet kuriuo atveju sumažinta riba neturėtų būti mažesnė nei 5 %. To reglamento 42 straipsnio 1 dalies c ir f punktuose nurodytose situacijose valstybės narės privalo taikyti pasienio procedūrą;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (47) krizinėje situacijoje, kuriai būdingas masinis tarptautinės apsaugos prašančių trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės atvykimas, galėtų prireikti išplėsti Reglamento (ES) 2024/...⁺ 43 straipsnyje nustatytos pasienio procedūros taikymo sritį ir leisti valstybei narei taikant pasienio procedūrą priimti sprendimą taip pat dėl prašymo esmės tais atvejais, kai prašytojas yra trečiosios šalies, iš kurios atvykusių asmenų tarptautinės apsaugos prašymų patenkinimo sprendimų dalis Sąjungos mastu yra 50 % arba mažesnė, pilietis arba, asmenų be pilietybės atveju, yra anksčiau turėjęs įprastinę gyvenamąją vietą toje trečiojoje šalyje. Todėl taikydamos pasienio procedūrą krizės atveju valstybės narės turėtų toliau taikyti pasienio procedūrą, kaip numatyta to reglamento 43–54 straipsniuose, tačiau turėtų galėti išplėsti pasienio procedūros taikymą įtraukdamos trečiųjų šalių, iš kurių atvykstančių asmenų prieglobsčio prašymų patenkinimo vidutinis rodiklis Sąjungos mastu yra didesnis nei 20 %, bet mažesnis nei 50 %, piliečius arba iš tų šalių atvykstančius asmenis be pilietybės, atsižvelgiant į greitą apsaugos poreikį, kurie galėtų atsirasti kilmės šalyje ir kuriuos atspindi kas ketvirtį atnaujinami Eurostato duomenys, raidą. Toks pasienio procedūros taikymo srities išplėtimas neturėtų daryti poveikio privalomos pasienio procedūros pagrindams ir kitoms jai pagal tą reglamentą taikomoms taisyklėms. Jei valstybei narei leidžiama išplėsti pasienio procedūros taikymo sritį, pagal tą procedūrą nagrinėjami prašymai neturėtų būti laikomi to reglamento 47 straipsnyje numatyto tinkamo pajėgumo dalimi arba įskaičiuojami taikant metinę viršutinę ribą pagal to reglamento 50 straipsnį;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (48) prašytojų sulaikymas turėtų būti vykdomas laikantis pagrindinio principo, jog asmuo neturėtų būti sulaikomas vien dėl to, kad tas asmuo siekia tarptautinės apsaugos, visų pirma pagal valstybių narių tarptautinius teisinius įsipareigojimus ir pagal Ženevos konvencijos 31 straipsnį. Laikantis Direktyvos (ES) 2024/...⁺, nepilnamečiai paprastai neturėtų būti sulaikomi, o turėtų būti apgyvendinami jiems pritaikytuose būstuose, be kita ko, kai tikslinga, su laisvės atėmimu nesusijusiose, bendruomeninėse vietose. Atsižvelgiant į tai, kad sulaikymas nepilnamečius veikia neigiamai, toks sulaikymas galėtų būti taikomas, laikantis Sąjungos teisės, tik išskirtinėmis aplinkybėmis, kai tai yra griežtai būtina, tik kraštutiniu atveju, kuomet trumpesnį laikotarpį ir niekada įkalinimo ar kitose teisėsaugos tikslams skirtose įstaigose. Nepilnamečiai negali būti atskiriami nuo savo tėvų ar globėjų, o pagal šeimos vienovės principą nepilnamečių turinčioms šeimoms paprastai turėtų būti taikomos tinkamos sulaikymui alternatyvios priemonės, šeimas apgyvendinant joms pritaikytose apgyvendinimo vietose. Be to, būtina imtis visų įmanomų priemonių užtikrinti, kad nepilnamečių sulaikymui būtų įvairių tinkamų alternatyvių priemonių ir kad jos būtų prieinamos;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)] numerį.

- (49) susiklosčius instrumentalizavimo situacijai ir siekiant išvengti atvejų, kai trečioji šalis ar priešiškas nevalstybinis subjektas tikslingai taikosi į konkrečios pilietybės arba konkrečių kategorijų trečiųjų šalių piliečius arba asmenis be pilietybės, valstybė narė turėtų turėti galimybę nukrypti nuo šiame reglamente nustatytos prieglobsčio procedūros priimančią sprendimą dėl visų tarptautinės apsaugos prašymų esmės taikant pasienio procedūrą, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 44–55 straipsniuose. Turėtų būti laikomasi tame reglamente nustatytų principų ir garantijų. Tarybos įgyvendinimo sprendime, kuriuo valstybei narei leidžiama taikyti nurodytas nukrypti leidžiančias nuostatas, turėtų būti nurodyti trečiųjų šalių piliečiai arba asmenys be pilietybės, patenkantys į instrumentalizavimo situaciją. Taikant šią nukrypti leidžiančią nuostatą ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas instrumentalizuotiems tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, visų pirma nepilnamečiams iki 12 metų ir jų šeimos nariams, taip pat pažeidžiamiems asmenims, turintiems specialiųjų procedūrinių ar specialiųjų priėmimo poreikių. Todėl toms grupėms pasienio procedūra turėtų būti arba netaikoma arba, jei atlikus individualų vertinimą padaroma išvada, kad tikėtina, jog jų prašymai bus pagrįsti, toliau nebetaikoma. Valstybė narė, prašanti taikyti tą nukrypti leidžiančią nuostatą, gali savo nuožiūra pasirinkti vieną iš tų alternatyvų. Prašyme nurodytas pasirinkimas turėtų atspindėti Tarybos įgyvendinimo sprendime, kuriuo leidžiama taikyti tą nukrypti leidžiančią nuostatą. Pasienio procedūros taikymo srities išplėtimas susiklosčius instrumentalizavimo situacijai neturėtų daryti poveikio privalomos pasienio procedūros pagrindams ir kitoms jai pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺ taikomoms taisyklėms. Jei valstybei narei leidžiama išplėsti pasienio procedūros taikymo sritį, pagal tą procedūrą nagrinėjami prašymai neturėtų būti laikomi to reglamento 48 straipsnyje numatyto tinkamo pajėgumo dalimi arba įskaičiuojami taikant metinę viršutinę ribą pagal to reglamento 51 straipsnį;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (50) siekiant padėti atitinkamai valstybei narei teikti būtiną pagalbą trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kuriems taikomas šis reglamentas, Jungtinių Tautų agentūroms, visų pirma UNHCR, ir kitoms atitinkamoms organizacijoms partnerėms, kurioms valstybės narės yra patikėjusios specifines užduotis, turėtų būti sudarytos sąlygos faktiškai patekti į pasienio ruožą Direktyvoje (ES) 2024/...⁺ ir Reglamente (ES) 2024/...⁺⁺ nustatytais sąlygomis. UNHCR turėtų būti suteikta galimybė susisiekti su prašytojais, įskaitant tuos, kurie yra pasienyje. Tuo tikslu atitinkama valstybė narė turėtų toliau bendradarbiauti su tomis organizacijomis;
- (51) turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės dėl krizinių situacijų, kurioms būdingas masinis atvykimas, ir dėl *force majeure* situacijų, kad valstybės narės, laikydamosi griežtų sąlygų, turėtų galimybę pratęsti Reglamente (ES) 2024/...⁺⁺⁺ nustatytus terminus, kai dėl išskirtinės situacijos tų terminų laikytis neįmanoma. Toks pratęsimas tuo pat metu turėtų būti taikomas terminams, nustatytiems prašymų perimti savo žinion ir pranešimų apie atsiėmimą išsiuntimui ir atsakymui į juos, taip pat terminui, per kurį prašytojas turi būti perduodamas atsakingai valstybei narei. Terminai turėtų būti pratęsiami nepriklausomai nuo to, ar tame reglamente tam tikroms situacijoms numatyti trumpesni terminai;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (52) siekiant užtikrinti veiksmingą galimybę pasinaudoti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūra, kai perdavimas vyksta dėl kitų priežasčių nei tebesitęsianti krizinė situacija, kuriai būdingas masinis atvykimas, arba *force majeure* situacija, arba kai perduodančioji valstybė narė neįgyvendina perdavimo tuo metu, kai prašytojas perduodančiosios valstybės narės kompetentingoms institucijoms yra prieinamas, perdavimui į valstybę narę, susiduriančią su ta situacija, įvykdyti turėtų būti nustatytas maksimalus terminas. Tas maksimalus terminas turėtų būti ne ilgesnis nei vieneri metai nuo tada, kai kita valstybė narė priima prašymą perimti savo žinion arba patvirtina gavusi pranešimą apie atsiėmimą, arba nuo tada, kai buvo priimtas galutinis sprendimas dėl sprendimo dėl perdavimo apskundimo ar peržiūros su stabdomuoju poveikiu pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 43 straipsnio 3 dalį. Tas maksimalus terminas nedaro poveikio galimybei pratęsti perdavimo įvykdymo terminus pagal to reglamento 46 straipsnio 2 dalį;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- (53) siekiant išvengti, kad bendra Europos prieglobsčio sistema taptų nefunkcionaliai dėl tokio išskirtinio masto ir intensyvumo masinio atvykimo, dėl kurio, jei į ją nebūtų reaguojama Sąjungos mastu, net jei atitinkama valstybė narė ir turi gerai parengtą prieglobsčio, priėmimo ir grąžinimo sistemą, galėtų kilti rimtas pavojus, kad prašytojams taikoma tvarka turės didelių trūkumų, tomis ypač išskirtinėmis aplinkybėmis turėtų būti galima atleisti valstybę narę nuo jos pareigos atsiimti prašytoją pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 16 straipsnio 2 dalį ir 38 straipsnio 4 dalį. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad dėl tokios nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo neatsirastų papildomo spaudimo su tokia situacija susiduriančiai valstybei narei, ta nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma tik atgaline data prašymams, toje valstybėje narėje jau užregistruotiems per keturis mėnesius iki Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos;
- (54) kai pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺ objektyvios aplinkybės rodo, kad prašytojų grupių iš tam tikros kilmės ar ankstesnės įprastinės gyvenamosios vietos šalies arba tos šalies dalies, arba remiantis tame reglamente nustatytais kriterijais, pateikti tarptautinės apsaugos prašymai galėtų būti pagrįsti, tiek sprendžiančiosios institucijos, tiek atitinkami prašytojai yra suinteresuoti, kad prašymo nagrinėjimas iš esmės būtų užbaigtas kuo greičiau ir būtų sudarytos sąlygos greitai ir efektyviai suteikti tarptautinę apsaugą krizės atveju;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)], numerį.

- (55) prašytojai, kurių prašymai nagrinėjami pagal šiame reglamente numatytą pagreitintą procedūrą, naudojami visomis teisėmis ir garantijomis, į kurias prašytojai turi teisę pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺, įskaitant teisę į informaciją ir veiksmingą teisinę gynybą;
- (56) kai taikoma Komisijos rekomendacija dėl pagreitinotos procedūros, neturėtų būti rengiamas pokalbis dėl prašymo esmės, tačiau jei kyla abejonių, ar prašytojas priklauso toje rekomendacijoje nurodytų asmenų kategorijai (-oms) arba ar taikomi pabėgėlio statuso nesuteikimo pagrindai, tokio pokalbio galėtų prireikti. Visais atvejais procedūra neturėtų trukti ilgiau kaip keturias savaites nuo prašymo pateikimo dienos. Jei valstybė narė nustato, kad prašytojas kelia grėsmę vidaus saugumui, ta valstybė narė turėtų turėti galimybę to prašytojo atžvilgiu netaikyti pagreitinotos procedūros. Tokiomis aplinkybėmis prašymas turėtų būti nagrinėjamas pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 36 ir 40 straipsnius;
- (57) prašytojai, kurių prašymai nagrinėjami pagal šiame reglamente numatytą pagreitintą procedūrą, pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 29 straipsnį turėtų gauti jų statusą patvirtinantį dokumentą ta kalba, kurią jie supranta arba pagrįstai tikimasi, kad supranta;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

- (58) įvairiais pagreitinotos procedūros taikymo etapais gali būti konsultuojamasi su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, UNHCR ir kitomis atitinkamomis organizacijomis;
- (59) siekiant būti pakankamai pasirengus krizinei situacijai, valstybės narės į savo nenumatytų atvejų planus turėtų įtraukti priemones, būtinas siekiant reaguoti į krizinę situaciją ir ją išspręsti, įskaitant priemones, būtinas iššūkiams, susijusiems su bendros Europos prieglobsčio sistemos veikimu, įveikti, apsaugoti tarptautinės apsaugos prašytojų ir gavėjų teises ir skatinti atitinkamos valstybės narės atsparumą ateityje. Valstybės narės taip pat turėtų naudotis visomis pagal nacionalinę ir Sąjungos teisę prieinamomis priemonėmis, be kita ko, naudotis numatymo ir išankstinio perspėjimo priemonėmis pagal ES pasirengimo su migracija susijusioms krizėms ir jų valdymo mechanizmą, numatytą Komisijos rekomendacijoje (ES) 2020/1366¹⁵;
- (60) nedarant poveikio pirmiau išdėstytoms nuostatoms ir, kai aktualu, susidarius krizinei situacijai, turėtų būti naudojamos visais į priemonių rinkinį įtrauktais krizių valdymo mechanizmais, visų pirma finansine ir operacine parama, kurią Sąjungos agentūros, Sąjungos fondai ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmas gali suteikti pagal taikytinus teisės aktus. Po to Komisija turėtų Techninio lygmens migracijos forumo kontekste užtikrinti koordinavimą ir keitimąsi informacija su kitomis platformomis, kurios yra svarbios siekiant suvaldyti krizinę situaciją, įskaitant ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo tinklą, kaip numatyta Rekomendacijoje (ES) 2020/1366, ir integruoto politinio atsako į krizes mechanizmą (IPCR);

¹⁵ 2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/1366 dėl ES pasirengimo su migracija susijusioms krizėms ir jų valdymo mechanizmo (OL L 317, 2020 10 1, p. 26).

- (61) su krizine ar *force majeure* situacija susidurianti valstybė narė gali prašyti paramos iš Prieglobsčio agentūros, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros arba Europolio pagal jų įgaliojimus. Be to, Prieglobsčio agentūra gali atitinkamai savo iniciatyva pasiūlyti pagalbą pagal Reglamento (ES) 2021/2303) 16 straipsnio 1 dalies d punktą, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, susitarusi su atitinkama valstybe nare, gali pasiūlyti pagalbą grąžinimo srityje pagal Reglamento (ES) 2019/1896 48, 50, 52 ir 53 straipsnius, o Europolas gali pasiūlyti pagalbą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/794¹⁶ 6 straipsnio 1 dalį;
- (62) siekiant remti valstybes nares, kurios kaip solidarumo priemonę taiko asmenų perkėlimą, turėtų būti teikiama finansinė parama iš ES biudžeto, be kita ko, iš teminės priemonės, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1147¹⁷;

¹⁶ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolio), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

¹⁷ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1147, kuriuo nustatomas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (OL L 251, 2021 7 15, p. 1).

- (63) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sudaryti sąlygas būtinam taisyklių dėl prieglobsčio procedūrų ir, kai aktualu, dėl solidarumo pritaikymui, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės galėtų reaguoti į krizines situacijas prieglobsčio ir migracijos valdymo srityje Sąjungoje ir į *force majeure* situacijas, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (64) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šio reglamento 12 ir 13 straipsniais ir, kiek jie susiję su 12 ir 13 straipsniuose nustatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, 1–6 straipsniais nustatomi daliniai pakeitimai, kaip tai suprantama Europos bendrijos ir Danijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už Danijoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų ir sistemos EURODAC, skirtos pirštų atspaudams lyginti, siekiant veiksmingai taikyti Dublino konvenciją¹⁸, 3 straipsnyje, Danija apie savo sprendimą įgyvendinti tokių dalinių pakeitimų turinį ar jo neįgyvendinti turi pranešti Komisijai tuo metu, kai priimami tie daliniai pakeitimai, arba per 30 dienų po jų priėmimo;

¹⁸ OL L 66, 2006 3 8, p. 38.

- (65) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius bei 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (66) kalbant apie Islandiją ir Norvegiją, šio reglamento 12 ir 13 straipsniai ir, kiek jie susiję su 12 ir 13 straipsniuose nustatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, 1–6 straipsniai reiškia naujus teisės aktus srityje, kuriai taikomas Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų¹⁹ priedas;
- (67) kalbant apie Šveicariją, šio reglamento 12 ir 13 straipsniai ir, kiek jie susiję su 12 ir 13 straipsniuose nustatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, 1–6 straipsniai reiškia aktus arba priemones, kuriais iš dalies keičiamos arba plėtojamos Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl kriterijų ir mechanizmų, padedančių nustatyti valstybę, atsakingą už valstybėje narėje ar Šveicarijoje pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą²⁰, 1 straipsnio nuostatos;

¹⁹ OL L 93, 2001 4 3, p. 40.

²⁰ OL L 53, 2008 2 27, p. 5.

- (68) kalbant apie Lichtenšteiną, šio reglamento 12 ir 13 straipsniai ir, kiek jie susiję su 12 ir 13 straipsniuose nustatytomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, 1–6 straipsniai reiškia aktus arba priemones, kuriais iš dalies keičiamos arba plėtojamos Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl kriterijų ir mechanizmų, padedančių nustatyti valstybę, atsakingą už valstybėje narėje ar Šveicarijoje pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, 1 straipsnio nuostatos, į kurias daroma nuoroda Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl kriterijų ir mechanizmų, padedančių nustatyti valstybę, atsakingą už valstybėje narėje ar Šveicarijoje pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą²¹, 3 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

²¹ OL L 160, 2011 6 18, p. 39.

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomos laikinos priemonės, taikomos Sąjungoje kylančioms išskirtinėms krizinėms situacijoms, įskaitant instrumentalizavimo situacijas, ir *force majeure* situacijoms migracijos ir prieglobsčio srityje. Jame numatomos tvirtesnio solidarumo ir paramos priemonės, grindžiamos Reglamentu (ES) 2024/...⁺, kartu užtikrinant sąžiningą pasidalijimą atsakomybe, taip pat laikinos konkrečios taisyklės, kuriomis nukrypstama nuo taisyklių, išdėstytų reglamentuose (ES) 2024/...⁺ ir (ES) 2024/...⁺⁺.
2. Pagal šį reglamentą priimtose laikinos priemonės turi atitikti būtinumo ir proporcingumo reikalavimus, būti tinkamos jų nustatytiems tikslams pasiekti ir tarptautinės apsaugos prašytojų bei gavėjų teisių apsaugai užtikrinti, taip pat atitikti valstybių narių pareigas pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, tarptautinę teisę ir Sąjungos prieglobsčio *acquis*. Šis reglamentas nedaro poveikio pagrindiniams principams ir garantijoms, nustatytiems teisėkūros procedūra priimtais aktais, nuo kurių pagal šį reglamentą leidžiama nukrypti.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279 (COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

3. Pagal šį reglamentą priimtose priemonės taikomos laikinai ir ribotai, griežtai tik tiek, kiek yra būtina pagal situaciją, ir tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Valstybės narės gali taikyti IV skyriuje numatytas priemones ir naudotis III skyriuje numatytomis priemonėmis tik pateikusias prašymą ir tik tiek, kiek tai numatyta 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime, nedarant poveikio 10 straipsnio 5 daliai.
4. Šiame reglamente krizinė situacija –
- a) išskirtinė situacija, susidariusi dėl trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės masinio atvykimo į valstybę narę sausuma, jūra, ar oru, įskaitant po paieškos ir gelbėjimo operacijų išlaipintus asmenis, kuri yra tokio masto ir pobūdžio, kad, atsižvelgiant į, *inter alia*, atitinkamos valstybės narės gyventojų skaičių, BVP ir geografinius ypatumus, įskaitant teritorijos dydį, gerai parengta tos valstybės narės prieglobsčio, priėmimo, įskaitant vaiko apsaugos tarnybas, arba grąžinimo sistema tampa tokia nefunkcionaliai, be kita ko, dėl situacijos vietos ar regioniniu lygmeniu, kad galėtų kilti rimtų pasekmių bendros Europos prieglobsčio sistemos veikimui, arba
 - b) instrumentalizavimo situacija, kai trečioji valstybė arba priešiškas nevalstybinis subjektas skatina arba palengvina trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės judėjimą prie išorės sienų arba į valstybę narę, siekiant destabilizuoti Sąjungą arba valstybę narę, ir dėl tokių veiksmų gali kilti pavojus esminėms valstybės narės funkcijoms, įskaitant viešosios tvarkos palaikymą arba jos nacionalinio saugumo užtikrinimą.

Valstybės narės gali prašyti leidimo taikyti III ir IV skyriuose išvardytas priemones, visų pirma tais atvejais, kai prie išorės sienų netikėtai labai išauga su tarptautinės apsaugos prašymais susijęs krūvis. Susidarius instrumentalizavimo situacijai, valstybės narės gali taikyti 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas tik tiek, kiek tai susiję su instrumentalizuojamais trečiųjų šalių piliečiais ar asmenimis be pilietybės, kurie yra suimami arba aptinkami netoli išorės sienos, t. y. valstybės narės sausumos sienų, įskaitant upių ir ežerų sienas, jūrų sienų ir oro uostų, upių uostų, jūrų uostų ir ežerų uostų, su sąlyga, kad tos sienos nėra vidaus sienos, ryšium su neteisėtu sienos kirtimu sausuma, jūra ar oru, arba kurie yra išlaipinami po paieškos ir gelbėjimo operacijų arba kurie patys prisistato į sienos perėjimo punktus.

5. Šio reglamento tikslais *force majeure* – tai neįprastos ir nenumatytos aplinkybės, kurių valstybė narė negali kontroliuoti ir kurių pasekmių nebuvo galima išvengti, nepaisant to, kad buvo imtasi visų deramų atsargumo priemonių, neleidžiančios tai valstybei narei vykdyti pareigų pagal Reglamentus (ES) 2024/...⁺ ir (ES) 2024/...⁺⁺.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

II skyrius

Valdymas

2 straipsnis

Valstybės narės pagrįstas prašymas

1. Kai valstybė narė mano, kad ji susiduria su krizine arba *force majeure* situacija, ji, atsižvelgdama į tas išskirtines aplinkybes, gali pateikti Komisijai pagrįstą prašymą, kad ji galėtų pasinaudoti solidarumo priemonėmis, suteikiančiomis galimybę tinkamai valdyti tą padėtį, ir kad jai būtų leista taikyti galimas nukrypti nuo atitinkamų prieglobsčio procedūros taisyklių leidžiančias nuostatas, kartu užtikrinant, kad būtų gerbiamos pagrindinės prašytojų teisės.
2. 1 dalyje nurodytame pagrįstame prašyme pateikiama:
 - a) ši informacija:
 - i) aprašymas, kaip dėl 1 straipsnio 4 dalies a punkte nurodytos krizinės situacijos valstybės narės prieglobsčio ir priėmimo sistema, įskaitant jos vaiko apsaugos tarnybas, tapo nefunkcionaliai, taip pat priemonių, kurių iki šiol imtasi situacijai spręsti, aprašymas ir pagrindimas, įrodantis, kad ta sistema, nors yra gerai parengta ir nepaisant priemonių, kurių jau imtasi, nepajėgia susidoroti su situacija, arba

- ii) aprašymas, kaip valstybė narė susiduria su 1 straipsnio 4 dalies b punkte nurodyta instrumentalizavimo situacija, keliančia pavojų jos esminėms funkcijoms, įskaitant viešosios tvarkos palaikymą arba jos nacionalinio saugumo užtikrinimą, arba
- iii) aprašymas, kaip valstybė narė susiduria su neįprastomis ir nenumatytomis aplinkybėmis, kurių ji negali kontroliuoti ir kurių padarinių nebuvo galima išvengti, nepaisant to, kad buvo imtasi visų deramų atsargumo priemonių, ir kaip ta *force majeure* situacija neleidžia jai vykdyti pareigų, nustatytų Reglamento (ES) 2024/...⁺ 27 straipsnyje, 45 straipsnio 1 dalyje ir 51 straipsnio 2 dalyje bei Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 39, 40, 41 ir 46 straipsniuose;
- b) kai aktualu, 8 straipsnio 1 dalyje numatytų solidarumo priemonių, kurias ji laiko būtinomis, rūšis ir lygis;
- c) kai aktualu, 10–13 straipsniuose numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias ji laiko būtinomis, ir
- d) jei valstybė narė prašo taikyti 11 straipsnio 6 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą – tai, ar ji ketina numatyti išimtį tam tikrų kategorijų prašytojams, kaip nurodyta to straipsnio 7 dalies a arba b punkte, arba nutraukti pasienio procedūrą tam tikrų kategorijų prašytojams, atlikus to straipsnio 9 dalyje numatytą individualų vertinimą.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

3 straipsnis

*Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriuos nustatoma,
kad egzistuoja krizinė arba force majeure situacija*

1. Kai pateikiamas 2 straipsnyje nurodytas pagrįstas prašymas, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su prašančiąja valstybe nare ir konsultuodamasi su atitinkamomis Sąjungos agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma UNHCR ir TMO, skubiai įvertina padėtį ir, jei tenkinamos 1 straipsnyje nustatytos sąlygos, priima šio straipsnio 8 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą.
2. Komisija taip pat gali priimti rekomendaciją dėl pagreitintos tarptautinės apsaugos suteikimo procedūros taikymo tam tikrų kategorijų prašytojams, kaip nurodyta 14 straipsnyje.
3. Komisija nedelsdama praneša Europos Parlamentui, Tarybai ir valstybėms narėms, kad ji atlieka 1 dalyje nurodytą vertinimą.
4. Vertindama, ar valstybė narė susiduria su instrumentalizavimo situacija, kaip nurodyta šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies b punkte, Komisija, *inter alia*, įvertina:
 - a) ar trečioji valstybė arba priešiškas nevalstybinis subjektas sudaro palankesnes sąlygas trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės judėjimui į Sąjungą;
 - b) ar valstybės narės pateikta informacija tinkamai atspindi tai, kad a punkte numatytais veiksmais siekiama destabilizuoti Sąjungą arba atitinkamą valstybę narę;

- c) ar netikėtai labai išaugo su tarptautinės apsaugos prašymais susijęs krūvis prie išorės sienų arba atitinkamoje valstybėje narėje, palyginti su vidutiniu prašymų skaičiumi;
- d) ar reaguojant į instrumentalizavimo situacijos poveikį atitinkamos valstybės narės migracijos ir prieglobsčio sistemai nepakanka priemonių, įtrauktų į priemonių rinkinį pagal Reglamento 2024/...⁺6 straipsnio 3 dalį.

5. Komisija, atsižvelgdama į 2 straipsnyje nurodytą pagrindą prašymą ir į pateiktą informaciją bei į Reglamento (ES) 2024/...⁺9 straipsnyje nurodytus su atitinkama valstybe nare susijusius rodiklius, nustato, ar tenkinamos 1 straipsnyje nustatytos sąlygos dėl situacijos, su kuria susiduria valstybė narė. Komisija įvertina pagrįstame prašyme pateiktą informaciją atsižvelgdama į situaciją atitinkamoje valstybėje narėje per praėjusius du mėnesius, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje.

6. Komisija visų pirma nustato:

- a) ar prašančiosios valstybės narės prieglobsčio, priėmimo, įskaitant vaiko apsaugos tarnybas, arba migracijos sistema, nors ir gerai parengta bei nepaisant priemonių, kurių jau imtasi, dėl trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės masinio atvykimo tapo nefunkcionaliai ir dėl to ta valstybė narė nepajėgia susidoroti su situacija, ir ar galėtų kilti rimtų pasekmių bendros Europos prieglobsčio sistemos veikimui;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- b) ar valstybė narė susiduria su instrumentalizavimo situacija, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies b punkte, kuriai išspręsti reikia imtis būtinų ir proporcingų priemonių, nustatytų šiame reglamente;
- c) ar valstybė narė susiduria su neįprastomis ir nenumatytomis aplinkybėmis, kurių ji negali kontroliuoti ir kurių padarinių nebuvo galima išvengti, nepaisant to, kad buvo imtasi visų deramų atsargumo priemonių, ir kaip tokia *force majeure* situacija neleidžia jai vykdyti pareigų, nustatytų Reglamento (ES) 2024/...⁺ 27 straipsnyje, 51 straipsnio 2 dalyje ir 60 straipsnio 1 dalyje bei Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 39, 40, 41 ir 46 straipsniuose.

7. Priimdama šio straipsnio 8 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą Komisija nurodo, kodėl reaguojant į instrumentalizavimo situaciją nepakanka priemonių, įtrauktų į priemonių rinkinį pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 6 straipsnio 3 dalį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

8. Jei Komisija pagal šio straipsnio 5 dalį nustato, kad 1 dalyje nurodytas vertinimas rodo 1 straipsnyje nustatytų sąlygų buvimą, atsižvelgiant į 2 straipsnyje nurodytą pagrindą prašymą ir į pateiktą informaciją bei į Reglamento (ES) 2024/...⁺ 9 straipsnyje nurodytus su atitinkama valstybe nare susijusius rodiklius, Komisija nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per dvi savaites nuo šio reglamento 2 straipsnyje nurodyto pagrįsto prašymo pateikimo priima įgyvendinimo sprendimą, kuriuo nustatoma, ar prašančioji valstybė narė yra patekusi į šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies a arba b punkte nurodytą krizinę situaciją arba *force majeure* situaciją. Komisija įgyvendinimo sprendimą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

4 straipsnis

*Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas,
kuriais leidžiama taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas ir nustatomos solidarumo priemonės*

1. Tuo pačiu metu, kai Komisija priima 3 straipsnyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą, Komisija, kai tikslinga, pateikia pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo. Komisija apie tą pasiūlymą nedelsdama informuoja Europos Parlamentą.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

2. Komisijos pasiūlymu dėl 1 dalyje nurodyto Tarybos įgyvendinimo sprendimo užtikrinama, kad būtų laikomasi būtinumo ir proporcingumo principų, ir jame turi būti:
- a) kai tinkama, konkrečios 10–13 straipsniuose nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias valstybei narei turėtų būti leidžiama taikyti;
 - b) kai tinkama, kai valstybė narė susiduria su krizine situacija, pasikonsultavus su valstybe nare, solidarumo atsako plano projektas, kuriuo užtikrinama, kad prisidedančiosios valstybės narės turėtų visišką veiksmų laisvę pasirinkti iš solidarumo priemonių rūšių, įskaitant:
 - i) kai tinkama, bendrą perkėlimo įnašų, reikalingų siekiant reaguoti į krizinę situaciją, sumą;
 - ii) kai tinkama, kitas atitinkamas solidarumo priemones, nurodytas 8 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, ir tokių priemonių mastą, kurio reikia siekiant reaguoti į konkrečią krizinę situaciją;
 - iii) kai taikytina, bendrą solidarumo priemonių įnašų sumą, kuri turi būti paimta iš metiniame solidarumo rezerve esančių įsipareigojimų;
 - iv) kai metiniame solidarumo rezerve esantys įsipareigojimai netenkina šio punkto i ir ii papunkčiuose nurodytų poreikių, solidarumo atsako plane taip pat nustatomi papildomi įsipareigojimai, kurių reikia, kad tokie poreikiai būtų patenkinti, ir

- v) orientacinius įnašus, skirtus kiekvienai valstybei narei siekiant prisidėti teisinga atsakomybės dalimi, apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 66 straipsnyje nustatytą referencinį raktą, ir
- c) kai valstybė narė susiduria su krizine situacija, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies b punkte, toje situacijoje esančių trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės identifikavimas.

Nustatant valstybės narės solidarumo poreikius, Komisija atsižvelgia į tai, ar valstybė narė jau yra remiamoji valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 58 ir 59 straipsnius.

Jei valstybė narė 2 straipsnyje nurodytame pagrįstame prašyme mano, kad perkėlimas yra pagrindinė arba vienintelė solidarumo priemonė siekiant reaguoti į situaciją, Komisija savo pasiūlyme dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo atsižvelgia į tai, nedarant poveikio prisidedančiųjų valstybių narių galimybei savo nuožiūra pasirinkti iš solidarumo priemonių rūšių.

3. Taryba įvertina 1 dalyje nurodytą Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo ir per dvi savaites nuo to pasiūlymo gavimo priima įgyvendinimo sprendimą, kuriuo valstybei narei leidžiama taikyti 10–13 straipsniuose numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas ir nustatomas solidarumo atsako planas, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies b punkte, įskaitant solidarumo priemones, kuriomis valstybė narė gali pasinaudoti siekdama reaguoti į situaciją.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

4. Kai tinkama, Komisija, priimdama 1 dalyje nurodytą pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, Komisija gali priimti rekomendaciją dėl pagreitinotos procedūros dėl tarptautinės apsaugos suteikimo tam tikrų kategorijų prašytojams taikymo, kaip nurodyta 14 straipsnyje.
5. Tarybos įgyvendinimo sprendimu užtikrinama, kad būtų laikomasi būtinumo ir proporcingumo principų, nurodomos priežastys, kuriomis jis grindžiamas, ir nustatoma data, nuo kurios gali būti taikomos 10–13 straipsniuose nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, taip pat jų taikymo laikotarpis pagal 5 straipsnį. Tarybos įgyvendinimo sprendime:
 - a) kai tinkama, nurodomos konkrečios 10–13 straipsniuose numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias atitinkamai valstybei narei leidžiama taikyti;
 - b) kai tinkama, nustatomas solidarumo atsako planas, kuriame turi būti:
 - i) bendra perkėlimo įnašų, reikalingų siekiant reaguoti į krizinę situaciją, suma, visapusiškai atsižvelgiant į Komisijos vertinimą;
 - ii) kitos atitinkamos solidarumo priemonės, nurodytos 8 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, ir tokių priemonių mastas, reikalingas siekiant reaguoti į krizinę situaciją;
 - iii) bendra solidarumo priemonių įnašų suma, kuri turi būti paimta iš metinio solidarumo rezervo;

- iv) papildomi įsipareigojimai, kurių reikia, kad būtų patenkinti poreikiai siekiant reaguoti į krizinę situaciją, jei esamų įsipareigojimų metiniame solidarumo rezerve nepakanka;
- v) konkretus kiekvienos valstybės narės įnašas, kurį įsipareigota skirti laikantis teisingos atsakomybės dalies, apskaičiuotos pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 66 straipsnyje nustatytą referencinį raktą;
- c) kai atitinkama valstybė narė susiduria su krizine situacija, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies b punkte, identifikuojami toje situacijoje esantys trečiųjų šalių piliečiai ar asmenys be pilietybės.

Taryba įgyvendinimo sprendimą nedelsdama perduoda Europos Parlamentui ir Komisijai.

5 straipsnis

Trukmė

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 3 daliai, 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir solidarumo priemonių taikymo laikotarpis yra trys mėnesiai. Komisijai patvirtinus, kad krizinė ar *force majeure* situacija tebesitęsia, tas laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas trimis mėnesiais, nebent tas sprendimas panaikinamas pagal 6 straipsnio 3 dalį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui ir atitinkamai valstybei narei paprašius, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl naujo Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamos 4 straipsnio 5 dalyje nurodytos konkrečios nukrypti leidžiančios nuostatos ar solidarumo atsako planas arba kuriuo jų taikymas pratęsimas ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui. Komisijai patvirtinus, kad krizinė ar *force majeure* situacija tebesitęsia, tas laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas trimis mėnesiams, nebent tas sprendimas panaikinamas pagal 6 straipsnio 3 dalį. Taikomos 4 straipsnio 3 ir 5 dalys.
3. Valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, 10–13 straipsnius taiko ne ilgiau, negu griežtai būtina siekiant reaguoti į situacijas, ir bet kuriuo atveju ne ilgiau, negu nustatyta 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime. Bendra ilgiausia priemonių taikymo trukmė negali viršyti krizinės ar *force majeure* situacijos trukmės ir negali būti ilgesnė nei 12 mėnesių.

6 straipsnis

Stebėsena

1. Komisija ir Taryba nuolat stebi, ar krizinė arba *force majeure* situacija, nustatyta Komisijos įgyvendinimo sprendime, kaip nurodyta 3 straipsnio 8 dalyje, tebesitęsia.
2. Komisija ypatingą dėmesį skiria pagrindinių teisių ir humanitarinių standartų laikymuisi ir gali paprašyti Prieiglosčio agentūros inicijuoti konkrečią stebėseną pagal Reglamento (ES) 2021/2303 15 straipsnio 2 dalį.

3. Jei Komisija mano, kad aplinkybių, dėl kurių buvo nustatyta krizinė arba *force majeure* situacija, nebeliko, ji pasiūlo panaikinti 4 straipsnio 3 dalyje nurodytą Tarybos įgyvendinimo sprendimą. Jei Komisija, remdamasi atitinkama informacija, mano, kad tai tikslinga, ji pasiūlo priimti naują Tarybos įgyvendinimo sprendimą, kuriuo leidžiama iš dalies pakeisti priemonės arba pratęsti jų taikymą, kaip nustatyta pagal 5 straipsnio 2 dalį.
4. Komisija kas tris mėnesius nuo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto Tarybos įgyvendinimo sprendimo įsigaliojimo pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl to sprendimo taikymo, visų pirma dėl priemonių, kurių imtasi krizinei ar *force majeure* situacijai ištaisyti, veiksmingumo, ir nustato, ar situacija tebesitęsia ir ar priemonės tebėra būtinos ir proporcingos.

7 straipsnis

ES solidarumo koordinatorius

ES solidarumo koordinatorius, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 15 ir 60 straipsniuose, be tuose straipsniuose išvardytų užduočių:

- a) remia perkėlimo iš atitinkamos valstybės narės į prisidedančiąją valstybę narę veiklą pagal šį reglamentą;
- b) skatina valstybių narių pasirengimo, bendradarbiavimo ir atsparumo kultūrą prieglobsčio bei migracijos srityje, be kita ko, dalijantis geriausia patirtimi.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

Tuo tikslu ES solidarumo koordinatoriui ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo mechanizmo tinklas, atsižvelgiant į atitinkamus Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano etapus pagal Rekomendacijos (ES) 2020/1366 pirminę redakciją, teikia naujausią informaciją.

ES solidarumo koordinatorius kas dvi savaites pateikia informacinį biuletinį apie perkėlimo mechanizmo įgyvendinimo ir veikimo padėtį. Tas biuletenis teikiamas Europos Parlamentui ir Tarybai.

III skyrius

Krizinėje situacijoje taikytinos solidarumo priemonės

8 straipsnis

Solidarumo ir paramos priemonės krizinėje situacijoje

1. Su krizine situacija susidurianti valstybė narė 2 straipsnyje nurodytame pagrįstame prašyme gali prašyti šių rūšių įnašų:
 - a) perkėlimų, kurie turi būti vykdomi laikantis Reglamento (ES) 2024/...⁺ 67 ir 68 straipsniuose nustatytų procedūrų, perkeliant:
 - i) tarptautinės apsaugos prašytojus;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- ii) tarptautinės apsaugos gavėjus, kuriems tarptautinė apsauga suteikta likus mažiau nei trejiems metams iki Tarybos įgyvendinimo akto, kuriuo sukuriamas metinis solidarumo rezervas, priėmimo, jei dėl to dvišaliu pagrindu susitaria atitinkama prisidedančioji ir remiamoji valstybė narė;
 - b) finansinių įnašų, skirtų veiksams, kurie yra svarbūs siekiant reaguoti į krizinę situaciją atitinkamoje valstybėje narėje arba atitinkamose trečiosiose šalyse, visapusiškai gerbiant žmogaus teises, kuriuos turi skirti kitos valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 64 straipsnį;
 - c) alternatyvių solidarumo priemonių, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 56 straipsnio 2 dalies c punkte, konkrečiai reikalingų siekiant reaguoti į krizinę situaciją, laikantis to reglamento 65 straipsnio 2 ir 3 dalių; tokios priemonės laikomos finansiniu solidarumu, o faktinė jų vertė nustatoma remiantis objektyviais kriterijais.
2. Įgyvendinant šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytus perkėlimus, valstybės narės pirmiausia atsižvelgia į pažeidžiamų asmenų perkėlimą pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 60 straipsnį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

9 straipsnis
Atsakomybės kompensacijos

1. Jei papildomi perkėlimo įsipareigojimai, nustatyti 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime, ir metiniame solidarumo rezerve esantys įsipareigojimai yra mažesni už tame Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytus perkėlimo poreikius:
 - a) prisidedančiosios valstybės narės prisiima atsakomybę, iki 100 % perkėlimo poreikių, nurodytų Tarybos įgyvendinimo sprendimu nustatytame solidarumo atsako plane, už tarptautinės apsaugos prašymus, už kuriuos atsakinga buvo pripažinta su krizine situacija susidurianti valstybė narė;
 - b) kai taikomas šios pastraipos a punktas ir kai būtina, prisidedančiosios valstybės narės prisiima atsakomybę, viršijančią joms tenkančią teisingą atsakomybės dalį, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 63 straipsnio 7 dalies;
 - c) kai taikomi šios pastraipos a ir b punktai, *mutatis mutandis* taikomos Reglamento (ES) 2024/...⁺ 63 straipsnio 6, 8 ir 9 dalys.

Kai dėl tos pačios situacijos, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, aktyvuojama Direktyva 2001/55/EB, ir valstybės narės aktyvavimo metu susitaria netaikyti tos direktyvos 11 straipsnio, privalomos kompensacijos pagal šį straipsnį netaikomos. Kai 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu Tarybos įgyvendinimo sprendimu atitinkamai valstybei narei leidžiama taikyti 13 straipsnį, privalomos kompensacijos pagal šį straipsnį netaikomos.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

2. Jei šio straipsnio 1 dalies taikymo nepakanka, kad būtų patenkinta 100 % 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytų perkėlimo poreikių, skubiai vėl sušaukiamas ES aukšto lygmens solidarumo forumas pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 13 straipsnio 4 dalį ir laikantis to reglamento 57 straipsnyje nustatytos procedūros.
3. Remiamoji valstybė narė gali prašyti kitų valstybių narių prisiimti atsakomybę ne už perkėlimą pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 69 straipsnyje nustatytą procedūrą, o už tarptautinės apsaugos prašymų, už kuriuos, kaip nustatyta, remiamoji valstybė narė yra atsakinga, nagrinėjimą.
4. Jei prisidedančioji valstybė narė pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą arba 13 straipsnį tampa atsakinga už prašymus viršijant jai tenkančią teisingą atsakomybės dalį, ji turi teisę:
 - a) proporcingai sumažinti savo teisingą atsakomybės dalį, susijusią su būsimais solidarumo įnašais pagal būsimus metinius Reglamento (ES) 2024/...⁺ ciklus, atimant atitinkamą prašymų, dėl kurių ta valstybė narė per penkerius metus prisidėjo daugiau nei jos teisinga atsakomybės dalis, skaičių;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

- b) sumažinti savo teisingą atsakomybės dalį, susijusią su 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytais būsimais solidarumo įnašais, atimant atitinkamą prašymų, dėl kurių ta valstybė narė prisidėjo daugiau nei jos teisinga atsakomybės dalis, skaičių; tokio sumažinimo gali būti pareikalauta tik per penkerius metus nuo tos dienos, kurią Tarybos įgyvendinimo sprendimas, dėl kurio valstybė narė viršijo savo teisingą atsakomybės dalį, nustoja galioti.

5. Jei valstybė narė ketina pasinaudoti 4 dalyje numatyta galimybe, ji apie tai praneša Komisijai. Pranešime nurodomas prašymų, už kuriuos valstybė narė prisiėmė atsakomybę viršydama savo teisingą atsakomybės dalį, skaičius ir sumažinimas, kurį ji ketina taikyti per būsimus metinius Reglamento (ES) 2024/...⁺ ciklus arba įgyvendinant Tarybos įgyvendinimo sprendimą, priimtą pagal 4 straipsnio 3 dalį.

Jei Komisija, išnagrinėjusi pirmoje pastraipoje nurodytą pranešimą, patvirtina, kad atitinkama valstybė narė prisidėjo daugiau nei jos teisinga atsakomybės dalis, Komisija įgyvendinimo aktu leidžia atitinkamai valstybei narei sumažinti jos teisingą atsakomybės dalį, atimant atitinkamą prašymų, dėl kurių ta valstybė narė prisidėjo daugiau nei jos teisinga atsakomybės dalis, skaičių per būsimus metinius Reglamento (ES) 2024/...⁺ ciklus, arba įgyvendinant pagal 4 straipsnio 3 dalį priimtą Tarybos įgyvendinimo sprendimą siekiant paremti kitą valstybę narę šio straipsnio 4 dalies b punkte nurodytu laikotarpiu, arba kai pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą reikalaujama atsakomybės kompensacijų.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

6. Jei kitų valstybių narių, kurios yra remiamosios valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 58 arba 59 straipsnį, solidarumo poreikių negalima patenkinti dėl to, kad su krizine situacija susidurianti valstybė narė pasinaudojo metiniame solidarumo rezerve esančiais įsipareigojimais pagal 4 straipsnio 5 dalies b punktą, skubiai vėl sušaukiamas ES aukšto lygmens solidarumo forumas pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 13 straipsnį ir laikantis to reglamento 57 straipsnyje nustatytos procedūros.
7. Jei dėl priemonių, reikalingų su krizine situacija susiduriančiai valstybei narei remti, kurios yra numatytos 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime, kita valstybė narė mano, kad ji pati patiria migracijos spaudimą arba susiduria su reikšminga migracijos padėtimi, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2024/...⁺ 2 straipsnio atitinkamai 24 ir 25 punktuose, arba susiduria su krizine situacija, atitinkama valstybė narė gali prašyti solidarumo priemonių, visiško ar dalinio jos solidarumo įnašų sumažinimo pagal tą reglamentą, arba solidarumo ir paramos priemonių pagal šį reglamentą.

Vertindama valstybės narės pagrįstą prašymą, kaip nurodyta šio reglamento 2 straipsnyje, Komisija, be informacijos, nustatytos Reglamento (ES) 2024/...⁺ 9 ir 10 straipsniuose, taip pat atsižvelgia į tai, ar ta valstybė narė prisiėmė atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, viršydama savo teisingą atsakomybės dalį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

IV skyrius

Nukrypti leidžiančios nuostatos

10 straipsnis

Tarptautinės apsaugos prašymų registravimas susidarius krizinėms arba force majeure situacijoms

1. Susidarius krizinei arba *force majeure* situacijai, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 28 straipsnio, su ta situacija susidurianti valstybė narė gali užregistruoti prašymus, pareikštus šios dalies taikymo laikotarpiu, ne vėliau kaip per keturias savaites nuo tų prašymų pateikimo dienos.
2. Taikant 1 dalį, atitinkama valstybė narė pirmenybę teikia asmenų su specialiaisiais priėmimo poreikiais, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺⁺, ir nepilnamečių bei jų šeimos narių prašymų registravimui.
3. Taikant 1 dalį, valstybės narės gali teikti pirmenybę prašymų, kurie, tikėtina, bus pagrįsti, registravimui.
4. Krizinės situacijos atveju, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta nukrypti leidžianti nuostata gali būti taikoma tik 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame pradiniam Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytu laikotarpiu, o ne vėliau pratęsiant jo galiojimą pagal 5 straipsnio 1 arba 2 dalį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

5. Pagal Direktyvos (ES) 2024/...⁺ 3 straipsnį ir Reglamentą (ES) 2024/...⁺⁺ valstybės narės užtikrina, kad prašytojai galėtų veiksmingai naudotis savo teisėmis pagal tuos teisės aktus, kai tik jie pareiškia prašymą, neatsižvelgiant į registracijos datą. Atitinkama valstybė narė tinkamai informuoja trečiųjų šalių piliečius ar asmenis be pilietybės ta kalba, kurią jie supranta arba pagrįstai tikimasi, kad supranta, apie taikomą priemonę, registracijos punktą, įskaitant sienos perėjimo punktus, kuriuose galima užregistruoti ir pateikti tarptautinės apsaugos prašymą, vietą ir priemonės taikymo trukmę.
6. Pateikdama 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą pagrįstą prašymą valstybė narė gali pranešti Komisijai, kad, jos manymu, šio straipsnio 1 dalyje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą būtina taikyti anksčiau negu ją taikyti bus leista 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu Tarybos įgyvendinimo sprendimu, nurodydama tikslias priežastis, dėl kurių būtina nedelsiant imtis veiksmų.

Tokiu atveju atitinkama valstybė narė gali taikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą ne ilgiau kaip 10 dienų nuo sekančios dienos po prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai atitinkamai valstybei narei tą nukrypti leidžiančią nuostatą 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu Tarybos įgyvendinimo sprendimu leidžiama toliau taikyti.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

7. Tarptautinės apsaugos prašymų registravimo termino pratęsimas nedaro poveikio pareigoms laikytis Reglamento (ES) 2024/...⁺ 15 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytų terminų.

11 straipsnis

Prieglobsčio pasienio procedūrai taikytinos priemonės susidarius krizinei arba force majeure situacijai

1. Susidarius krizinei arba *force majeure* situacijai, valstybės narės gali dėl prašymų, pateiktų šio straipsnio taikymo laikotarpiu, nukrypti nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 51 straipsnio 2 dalies, pratęsdamos ilgiausią tame straipsnyje nustatytą pasienio procedūros trukmę prašymams nagrinėti papildomam ne ilgesniam kaip šešių savaičių laikotarpiui. Tas laikotarpis negali būti skaičiuojamas papildomai prie to reglamento 51 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje nurodyto laikotarpio.
2. Susidarius krizinei arba *force majeure* situacijai, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 45 straipsnio 1 dalies, valstybės narės neprivalo to reglamento 42 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytų prašytojų pateiktus prašymus nagrinėti taikant pasienio procedūrą, jei atitinkamos valstybės narės nenumatytų atvejų plano priemonių, nurodytų Direktyvos (ES) 2024/...⁺⁺⁺ 32 straipsnyje, nepakanka tai situacijai spręsti.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

3. Susidarius krizinei situacijai, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 45 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali sumažinti 42 straipsnio 1 dalies j punkte numatytą ribą iki 5 %.
4. Susidarius krizinei situacijai, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 44 straipsnio 1 dalies b punkto, valstybės narės, taikydamos pasienio procedūrą, gali priimti sprendimus dėl prašymo esmės tais atvejais, kai prašytojo pilietybės šalis arba, asmenų be pilietybės atveju, ankstesnė įprastinės gyvenamosios vietos šalis yra trečioji šalis, iš kurios atvykusių asmenų, kuriems sprendžiančiosios institucijos sprendimais suteikta tarptautinė apsauga, dalis, remiantis pagal naujausius turimus metinius Eurostato duomenis nustatytu Sąjungos vidurkiu, yra 50 % arba mažesnė, taip pat to reglamento 42 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytais atvejais, atsižvelgiant į sparčiai kintančius apsaugos poreikius, kurie galėtų atsirasti kilmės šalyje ir kuriuos atspindi kas ketvirtį atnaujinami Eurostato duomenys.
5. Taikant šio straipsnio 3 arba 4 dalį, atitinkama valstybė narė pirmenybę teikia specialiųjų procedūrinių ar specialiųjų priėmimo poreikių turinčių asmenų, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺⁺ ir Reglamente (ES) 2024/...⁺, ir nepilnamečių bei jų šeimos narių pateiktų tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimui. Taikant šio straipsnio 3, 4 arba 6 dalį, atitinkama valstybė narė taip pat gali teikti pirmenybę tarptautinės apsaugos prašymų, kurie, tikėtina, bus pagrįsti, nagrinėjimui.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

6. Susidarius krizinei situacijai, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies b punkte, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 44 straipsnio 1 dalies b punkto ir 53 straipsnio 2 dalies a punkto, valstybės narės, taikydamos pasienio procedūrą, gali priimti sprendimus dėl visų prašymų, kuriuos pareiškė instrumentalizuojami trečiųjų šalių piliečiai ar asmenys be pilietybės ir kurie užregistruoti šios dalies taikymo laikotarpiu, esmės.
7. Taikant 6 dalį, valstybės narės:
- a) netaiko pasienio procedūros jaunesniems nei 12 metų amžiaus nepilnamečiams ir jų šeimos nariams, taip pat specialiųjų procedūrinių arba specialiųjų priėmimo poreikių turintiems asmenims, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺⁺ ir Reglamente (ES) 2024/...⁺, arba
 - b) nustoja taikyti pasienio procedūrą toliau nurodytų kategorijų prašytojams, jei atlikus individualų vertinimą nustatoma, jog tikėtina, kad jų prašymai bus pagrįsti:
 - i) jaunesniems nei 12 metų amžiaus nepilnamečiams ir jų šeimos nariams, ir

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

- ii) pažeidžiamiesiems asmenims, turintiems specialiųjų procedūrinių arba specialiųjų priėmimo poreikių, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺ ir Reglamente (ES) 2024/...⁺⁺.

Šia dalimi nedaromas poveikis privalomam pasienio procedūros pobūdžiui, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 46 straipsnyje.

8. Kai atitinkamai valstybei narei leidžiama taikyti šio straipsnio 6 dalyje nurodytą nukrypti leidžiančią nuostatą, 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame Tarybos įgyvendinimo sprendime nurodoma, ar taikomas 7 dalies a arba b punktas, remiantis tuo, ką atitinkama valstybė narė nurodė pagal 2 straipsnio 2 dalies d punktą.
9. Valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, netaiko nuo šio straipsnio 4 ir 6 dalyse nurodytos prieglobsčio procedūros nukrypti leidžiančios nuostatos arba nustoja ją taikyti tais atvejais, kai yra medicininių priežasčių netaikyti pasienio procedūros, kaip numatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 53 straipsnio 2 dalies d punkte, arba kai specialiųjų priėmimo poreikių, kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2024/...⁺, arba specialiųjų procedūrinių poreikių, kaip numatyta Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 53 straipsnio 2 dalies c punkte, turintiems prašytojams negali būti suteikta reikalinga parama.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

10. Taikant šiame straipsnyje nurodytas nukrypti leidžiančias nuostatas, taikomi pagrindiniai teisės į prieglobstį ir negražinimo principo laikymosi principai, taip pat Reglamento (ES) 2024/...⁺ I ir II skyriuose numatytos garantijos, siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugotos tarptautinės apsaugos siekiančių asmenų teisės, įskaitant teisę į veiksmingą teisinę gynybą.

Organizacijos ir asmenys, kuriems pagal nacionalinę teisę leidžiama teikti patarimus ir konsultacijas, turi turėti galimybę veiksmingai susisiekti su prašytojais, esančiais sulaikymo centruose arba sienos perėjimo punktuose. Valstybės narės gali apriboti tokius veiksmus, kai pagal nacionalinę teisę tai objektyviai būtina siekiant sulaikymo įstaigoje užtikrinti saugumą, viešąją tvarką arba administracinį valdymą, jeigu tokiu būdu galimybė susisiekti nėra itin apribojama arba susisiekti tampa neįmanoma.

11. Šiame straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos nedaro poveikio atsakingos valstybės narės nustatymo procesui pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺⁺. Tuo atveju, jei tas procesas užtrunka ilgiau nei ilgiausia prieglobsčio pasienio procedūros susidarius krizinei arba *force majeure* situacijai trukmė, tas procesas ir likusi prieglobsčio procedūros dalis užbaigiami nustatymo procedūrą atliekančios valstybės narės teritorijoje pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 51 straipsnį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0274(COD)], numerį.

12 straipsnis

Terminų, nustatytų prašymams perimti savo žinion, pranešimams apie atsiėmimą ir perdavimui, pratęsimas susidarius krizinei situacijai, nurodytai 1 straipsnio 4 dalies a punkte, arba force majeure situacijai

1. Susidarius krizinei situacijai, kaip nurodyta 1 straipsnio 4 dalies a punkte, arba *force majeure* situacijai, dėl kurios su tokia situacija susiduriančiai valstybei narei tampa neįmanoma laikytis Reglamento (ES) 2024/...⁺ 39, 40, 41 ir 46 straipsniuose nustatytų terminų arba priimti asmenis, už kuriuos ji yra atsakinga pagal tą reglamentą, valstybė narė gali tuo pačiu metu nukrypti nuo to reglamento 39, 40, 41 ir 46 straipsniuose nustatytų terminų.
2. Kai valstybė narė taiko šio straipsnio 1 dalyje nustatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji:
 - a) pateikia prašymą perimti savo žinion, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 39 straipsnyje, per keturis mėnesius nuo prašymo užregistravimo dienos;
 - b) atsako į prašymą perimti savo žinion, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 40 straipsnyje, per du mėnesius nuo prašymo gavimo;
 - c) pateikia pranešimą apie atsiėmimą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 41 straipsnyje, per vieną mėnesį nuo tada, kai nustatyta atitiktis sistemoje EURODAC, arba per vieną mėnesį nuo tokio pranešimo gavimo patvirtina jį gavusi, ir

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

d) įvykdo perdavimą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/...⁺ 46 straipsnio 1 dalyje, per vienus metus nuo tada, kai kita valstybė narė priima prašymą perimti savo žinion arba patvirtina gavusi pranešimą apie atsiėmimą, arba nuo tada, kai priimamas galutinis sprendimas dėl perdavimo sprendimo apskundimo ar peržiūros su stabdomuoju poveikiu pagal to reglamento 43 straipsnio 3 dalį.

3. Kai 1 dalyje nurodyta valstybė narė nesilaiko šio straipsnio 2 dalies a, b arba d punkte nustatytų terminų, jai tenka arba jai perduodama atsakomybė už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal Reglamentą (ES) 2024/...⁺.

4. Kai taikoma šio straipsnio 1 dalis, perdavimai pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 46 straipsnį atsakingai valstybei narei, susiduriančiai su krizine situacija, kaip nurodyta šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies a punkte, arba *force majeure* situacija, nevykdomi tol, kol ta valstybė narė tebesusiduria su tokia situacija, nebent dėl konkrečių su prašytoju susijusių aplinkybių atsakinga valstybė narė sutinka atitinkamą asmenį priimti. Jei perdavimas neįvykdomas per vienus metus nuo tada, kai kita valstybė priima prašymą perimti savo žinion arba patvirtina gavusi pranešimą apie atsiėmimą, arba nuo tada, kai priimamas galutinis sprendimas dėl perdavimo sprendimo apskundimo ar peržiūros su stabdomuoju poveikiu pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 43 straipsnio 3 dalį, be kita ko, dėl tebesitęsiančios šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies a punkte nurodytos krizinės situacijos arba *force majeure* situacijos, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 46 straipsnio 1 dalies, su ta situacija susidurianti atsakinga valstybė narė atleidžiama nuo pareigų perimti savo žinion arba atsiimti atitinkamą asmenį, o atsakomybė pereina perduodančiajai valstybei narei.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

13 straipsnis

Nuo pareigos atsiimti prašytoją nukrypti leidžiančios nuostatos susidarius išskirtinio masinio atvykimo situacijai

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 36 straipsnio 1 dalies b punkto ir 38 straipsnio 4 dalies, susidarius krizinei situacijai, kaip nurodyta šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies a punkte, kai trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės masinis atvykimas yra tokio išskirtinio masto ir intensyvumo, kad dėl jo galėtų kilti rimtas didelių trūkumų pavojus prašytojams taikomai tvarkai ir todėl kiltų rimtas pavojus, kad bendra Europos prieglobsčio sistema taps nefunkcionalė, su ta situacija susidurianti valstybė narė gali būti atleista nuo pareigos:
 - a) atsiimti prašytoją, – trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės, kurio atžvilgiu ta valstybė narė nurodyta kaip atsakinga valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 16 straipsnio 1 dalį, jei ta atsakomybė buvo nustatyta pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 16 straipsnio 2 dalį, arba
 - b) atsiimti prašytoją pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 38 straipsnio 4 dalį.

Ši dalis taikoma tik tuo atveju, jei prašymas buvo užregistruotas su ta situacija susiduriančioje valstybėje narėje per laikotarpį, kuris nustatytas šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nurodytu Tarybos įgyvendinimo sprendimu ir kuris neviršija keturių mėnesių iki to Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo datos.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)], numerį.

2. Kai taikoma šio straipsnio 1 dalis ir su ta situacija susidurianti valstybė narė buvo nustatyta kaip atsakinga valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 16 straipsnio 2 dalį, ta valstybė narė atleidžiama nuo pareigos atsiimti atitinkamą asmenį ir atsakomybė perduodama valstybei narei, kurioje užregistruotas antrasis prašymas.

Valstybė narė, kuri tampa atsakinga pagal šios dalies pirmą pastraipą, sistemoje EURODAC nurodo tapusi atsakinga valstybe nare pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 16 straipsnio 3 dalį.

3. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/...⁺ 38 straipsnio 2 ir 4 dalių, kai taikoma šio straipsnio 1 dalis ir su ta situacija susidurianti valstybė narė privalo atsiimti prašytoją pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 38 straipsnio 4 dalį, valstybė narė, kurioje užregistruotas antrasis prašymas, taiko to reglamento III dalyje, išskyrus 16 straipsnio 2 dalį, 17 straipsnio 1 ir 2 dalis, 25 straipsnio 5 dalį bei 33 straipsnio 1 ir 2 dalis, nustatytas procedūras, o pareiga atsiimti prašytoją pagal 38 straipsnio 4 dalį perduodama tai valstybei narei.

Jei nė viena valstybė narė negali būti nustatyta atsakinga pagal šios dalies pirmą pastraipą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga valstybė narė, kurioje užregistruotas antrasis prašymas. Šia pastraipa nedaromas poveikis tarptautinės apsaugos prašymams, dėl kurių valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 41 straipsnį išsiuntė pranešimą apie atsiėmimą iki šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)], numerį.

Valstybė narė, kuri pagal šios dalies antrą pastraipą tampa atsakinga, sistemoje EUODAC nurodo tapusi atsakinga valstybė narė pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 16 straipsnio 1 dalį.

V skyrius

Pagreitinta procedūra

14 straipsnis

Pagreitinta procedūra

1. Jei objektyvios aplinkybės rodo, kad prašytojų grupių iš tam tikros kilmės ar ankstesnės įprastinės gyvenamosios vietos šalies arba tokios šalies dalies, arba remiantis Reglamente (ES) 2024/...⁺⁺ nustatytais kriterijais, tarptautinės apsaugos prašymai galėtų būti pagrįsti, Komisija, pasikonsultavusi su ES aukšto lygmens solidarumo forumu, gali priimti rekomendaciją dėl pagreitintos procedūros taikymo, pateikdama visą svarbią informaciją, sudarančią sąlygas sprendžiančiosioms institucijoms visų pirma lengviau taikyti Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺⁺ 13 straipsnio 11 dalies a punktą ir 34 straipsnio 5 dalies a punktą.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)], numerį.

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

2. Kai priėmus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą rekomendaciją sprendžiančioji institucija taiko Reglamento (ES) 2024/...⁺ 13 straipsnio 12 dalies a punktą, kad nerengtų asmeninio pokalbio, ir to reglamento 34 straipsnio 5 dalies a punktą, kad būtų teikiama pirmenybė prašymo nagrinėjimui, nes tikėtina, kad jis yra pagrįstas, ji, nukrypstant nuo to reglamento 35 straipsnio 4 dalies, užtikrina, kad prašymo nagrinėjimas iš esmės būtų baigtas ne vėliau kaip per keturias savaites nuo prašymo pateikimo.
3. Svarstydamą, ar priimti 1 dalyje nurodytą rekomendaciją, Komisija gali konsultotis su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, UNHCR ir kitomis atitinkamomis organizacijomis.

VI skyrius

Baigiamosios nuostatos

15 straipsnis

Specialios nuostatos ir garantijos

Susidarius krizinei situacijai, kai valstybė narė taiko 10–13 straipsniuose nurodytas nukrypti leidžiančias nuostatas, ji tinkamai informuoja trečiųjų šalių piliečius arba asmenis be pilietybės ta kalba, kurią jie supranta arba pagrįstai tikimasi, kad supranta, apie taikomas priemones, registracijos punktų, įskaitant sienos perėjimo punktus, kuriuose galima užregistruoti ir pateikti tarptautinės apsaugos prašymą, vietą ir priemonių taikymo trukmę.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

16 straipsnis
Pasirengimas krizėms

1. Pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 7 straipsnį valstybių narių parengtos nacionalinės strategijos taip pat apima:
 - a) prevencines priemones siekiant užtikrinti pakankamą pasirengimo lygį ir sumažinti krizinių situacijų riziką, taip pat nenumatytų atvejų planavimą, atsižvelgiant į nenumatytų atvejų planavimą pagal reglamentus (ES) 2021/2303 ir (ES) 2019/1896 bei Direktyvą (ES) 2024/...⁺⁺ ir į Komisijos ataskaitas, parengtas pagal Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo planą;
 - b) priemonių, kurių reikia siekiant reaguoti į krizines ir *force majeure* situacijas atitinkamoje valstybėje narėje ir jas išspręsti, įskaitant priemones, skirtas tarptautinės apsaugos prašytojų ir asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga ir kitų formų apsauga, teisėms apsaugoti, analizę.
2. Taikant 1 dalį, valstybės narės atitinkamai ir pagal nacionalinę teisę gali konsultuotis su Komisija ir atitinkamomis Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, visų pirma Prieglobsčio agentūra, taip pat regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

3. Valstybės narės prireikus ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vienerius metus nuo krizinės situacijos pabaigos dienos pagal šio reglamento 5 straipsnį peržiūri nacionalines strategijas, parengtas pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺ 7 straipsnį.

17 straipsnis

Bendradarbiavimas ir vertinimas

1. Siekiant užtikrinti sklandų priemonių, įtrauktų į šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nurodytą Tarybos įgyvendinimo sprendimą, taikymą, ES solidarumo koordinatorius iš karto po tokio Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo sušaukia Reglamento (ES) 2024/...⁺ 14 straipsnio 5 dalyje nurodyto ES techninio lygmens solidarumo forumo pirmąjį posėdį. Po to pirmojo posėdžio kiti ES techninio lygmens solidarumo forumo posėdžiai rengiami tiek kartų, kiek reikia.
2. Krizinės situacijos atveju valstybė narė gali prašyti visų institucijų, kurios gali per trumpą laiką padidinti jos kompetentingų institucijų žmogiškuosius išteklius pagal Reglamento (ES) 2024/...⁺⁺ 5 straipsnį, pagalbos ir Prieglobsčio agentūros siunčiamų ekspertų pagalbos pagal to reglamento 5 straipsnio a punktą ir Reglamento (ES) 2021/2303 16 straipsnio 2 dalies b punktą bei 21 straipsnio 3 dalies d punktą.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

3. Komisija, Europos Parlamentas, Taryba, atitinkamos Sąjungos agentūros ir valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, glaudžiai bendradarbiauja ir reguliariai informuoja vieni kitus apie 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto Tarybos įgyvendinimo sprendimo įgyvendinimą.
4. Valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, toliau teikia Komisijai visus šiam reglamentui įgyvendinti svarbius duomenis, įskaitant statistinius duomenis. Atitinkama valstybė narė taip pat pateikia Komisijai konkrečią informaciją, kuri jai reikalinga peržiūrai pagal 6 straipsnio 3 dalį atlikti ir pasiūlymui dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo panaikinimo ar galiojimo pratęsimo pateikti, taip pat visą kitą informaciją, kurios Komisija gali paprašyti tuo pagrindu.
5. Valstybė narė, susidurianti su krizine arba *force majeure* situacija, toliau glaudžiai bendradarbiauja su UNHCR ir visomis kitomis organizacijomis, kurioms valstybės narės yra patikėjusios užduotis pagal šį skyrių ir Reglamentą (ES) 2024/...⁺ bei Direktyvą (ES) 2024/...⁺⁺.
6. Įgyvendindamos savo įgaliojimus ir vykdydamos savo pareigas pagal šį straipsnį, Komisija ir Taryba visada užtikrina, kad būtų laikomasi būtinumo ir proporcingumo principų.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

18 straipsnis
Finansinė parama

1. Valstybės narės, vykdančios perkėlimą kaip solidarumo priemonę, turi galėti gauti Sąjungos finansinę paramą Reglamento (ES) 2021/1147 11 straipsnio 9 dalyje nustatytais sąlygomis, be kita ko, regioninės ir vietos valdžios institucijų įgyvendinamoms ankstyvosios integracijos priemonėms.
2. Skubi finansavimo parama krizinėje situacijoje atsidūrusiai valstybei narei gali būti skiriama pagal Reglamento (ES) 2021/1147 31 straipsnio 1 dalies a punktą, be kita ko, šiam reglamentui įgyvendinti reikalingos priėmimo infrastruktūros statybai, priežiūrai ir renovacijai, laikantis Direktyvoje (ES) 2024/...⁺ nustatytų standartų.

19 straipsnis
Reglamento (ES) 2021/1147 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2021/1147 31 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo punktu:

- „ba) krizinės situacijos, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/...^{*++} 1 straipsnio 4 dalies a punkte.

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/... dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147(OL L, ..., ..., ELI: ...).“.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, pateikiamos dokumente PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], numerį.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, pateikiamo dokumente PE-CONS 19/24 [2020/0227(COD)], numerį, o išnašoje – to reglamento priėmimo datą, numerį, pavadinimą, OL nuorodą ir ELI.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... [pirma dvidešimt penkto mėnesio po jo įsigaliojimo diena].

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė